

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Részes aratók.

Budapest, június 16.

(G—a) A politikában esőnd van. Zivatar után vagyunk s egy kissé megnyúlt az idő. Hanem odakünn a rónán annál feketébb felhők usznak az égen s a föld gyomrából haragos morgás hallatszik. Gazdaember ilyenkor összeráncolja a homlokát, nevet s óhajt s azt mondja: Rozsda eszi a vetést. Krumpli sem lesz télire.

Kinek nem lesz krumplija? Talán a bankbáróknak és a hitbizományos grófoknak? Azoknak lesz, de nem lesz annak, aki ma ott áll az izzadó buza-föld felett a végtelen rónán s összemérve ezt a végtelenséget a maga kicsinységével, nagyon érzi, hogy ő a természet ülén sokkal nyomorultabb, kisebb, jelentéktelenebb a napon sütke-rező légnél. Emennek biztos a tele. Lefekszik aludni vagy meghalni. De amannak a részes aratóknak még a halála sem bizonyos. Se le nem feket, se meg nem halhat. Szabadsága csak odáig terjed, hogy a rossz termés átkát szabad viselnie s meg van engedve neki, hogy éhezzen, ha eljön a tél.

Innen felülről pedig a politika szemüvegén illik nézni ezeket a dolgokat. Jól van hát, nézzük ezen a szemüvegen és számoljunk. Iparpolitikánk van már. Kulturpolitikánk is van, sőt némiképpen véderőpolitikánk is volna. Jó-e, nem-e, más kérdés. De van valamelyes. Hanem föld-birtokpolitikánk az nincs semilyen sem. Csöndes időben, jó termés ide-

jén ki venné észre, hogy az ember nem segít az istennek? De amikor egyszerre hire futamodik, hogy az isten nem akar segíteni rajtunk, akkor mindjárt eszünkbe jut, hogy tettünk-e hozzá valamit. Tettünk-e? Csináltunk eselédpénztárt és nagyra vagyunk vele. Ki tudja, joggal vagy jogtalanul? Aztán csináltunk egy törvényt, amelyet alkotójáról lex-Darányinak nevezünk s amely megtiltja a mezei munkásnak azt, hogy szervezkedjék. Akkora hatalmat ad a szolgabírónak, csendőrnek, hogy ember legyen, ha nem káprázik a szeme ekkora hatalom birtokában. Eddig nem bánta senki sem a jogfosztottságot, sem a tulságos hatalmat. Az isten nem törődött a rossz törvénnyel. Játszva játszotta ki s adott jó termést. De az idén mintha valami intelmet akarna szuggérálni belénk s mintha figyelmeztetni akarna, hogy rossz termés idejére illik provideálni az embernek. A magyar Alföldön ezerholdas buzavetést kell kiforgatnia a gazdának, hogy megmentse, ami menthető. A magyar Kánaánon valami szokatlan nagy csufás esik s rémséges veszedelem fenyegeti a munkást, amely ebből a semmi termésből várja a részét: a semmit. Mert a részes arató már szerződött. Munkájáért, amely biztos s amelyet okvetlenül végeznie kell, vállalta a kockázatot s részre állapodott meg azzal, aki munkát nem vállalt, csakis kockázatot. Igaz, a gazda sem kap semmit az idén vagy ha kap is, nagyon keveset. Igaz, a gazdát sujtja az adó, a föld terhe, a

gond. De tudja isten, a gazdának mégis csak lesz a télire krumplija, sőt lesz egyebe is.

Ezek szociális ellentétekből fakadó nyavalyák, melyeknek valahol a töke-rendszer mélynek vannak a gyökerei. Orvoslásuk fölforgatással jár. Hanem a jelentkező betegséget talán meg lehet gyógyítani a jogrend korlátain belül is. Ha nem lehetne, akkor csak egyféle választása van a részes aratóknak. Vagy belenyugszik az éhenhalásba, vagy követeli a rész helyett a pénzt s akkor nekimegy a szolgabíró parancsának s a csendőr puskájának. Ilyen alternatíva elé pedig jogállamban nem juthat az ember vagy legalább is nem szabad jutnia. Mert az alternatívák legszörnyűbb formájánál nincs szörnyűbb, mint ez: éhenhalás vagy puskagolyó. A lappangó elégedetlenség kitörhet minden percben s ki állhat jót érte, hogy a magyar paraszt egyszerre csak meztelen mellet s a dühtől elkábult fejével odakerül ez elé az alternatíva elé? A Gondviselés barátságában nekünk magyaroknak van okunk bizni s van okunk remélni, hogy a hadrogókői és szabolesi drámák nem játszódnak le még egyszer a magyar földön. De remegnünk kell mégis azon a borzalmas eshetőségen, hogy a Gondviselés barátsága egyszer csak meglazul.

A lex-Darányi jó termés idején sem illik ehhez a századhoz. Rossz terméskor pedig olyan területre sorítja a munkást, amelynek tőszomszédságában a forradalom birodalma kezdődik. Szerencsére kijebb lehet

TÁRCA

Delelő.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Józsa Antal.**

Teli volt a mező virággal, virág méhecskével, fekete föld háta hangyák seregével; tömérdek sok dologtevő néppel. Sok nagy munka összerördött akkoriban egyszerre. Nyüzsgött az élet mindenfelé. Mert néhol el is voltak vele maradva. Mikor aztán egy jó kis esőske után megporhanyódott a föld, hát lett dolga a kapának. A kukoricatáblákat gyalázatosan felverte a gaz, sárgul is már közte a tengeri. Ami ki nem veszett, arra ugyancsak elkelt a tisztogatás. Itt-ott a krumplióldás bokrait is csak most töltögetik. A gányók pedig dohány-palántákat ültetgetnek hosszú sorokba, zsinóregyenesen. A burgundiát meg a talló-répat újra kell vetni, mert kiaszalta a szárazság és fönkreribolta a bogár. Hát bizony sok a dolog. Sikon, lankásokon mindenfelé csurog a verejték, ég a munka napkeltétől.

De már délfele járhat az idő, mert a nap a fahegybe sül s két falu gulyásai terelik az ökösordát a határkút vályujához. A tehének azok más nyomáson járnak és fönt a hegyoldalban, az erdő alatt van

a delelőjük, a csurgónál. De látszik, hogy már azok is odaszállingóznak lassankint az itatóhoz. Különbön abbul lehet legjobban megítélni, hogy már délidő van, hogy az emberek is otthagyták a kapát a földbe véga és elfeküsznek szanaszét az árokpartokon egy-egy nagyobb fa árnyékába. Várják az ételést. Már ugyan akinek hoznak a faluból, mert ilyen nagy dologidőben az asszonyép is inkább csak kint szorgoskodik; a gyerekek is itt viseli gondját, aki még nem iskolába való, ha meg oda való, az is kiért már ilyen tájra; vagy ha odabent maradt, akkor is azt eszik, amit ők. Nem igen érkeznek ilyenkor ebédet főzni, hát csak száraz étellel él napközben a parasztember, már itt erre a felsőbb vidéken. Mert bizony az Alföldön ott nem engedné el a paraszt se a maga porcióját. Ott azt tartják, ami dukál: dukál. Étít-bérit meg köll a szegény embernek adni. Meleg étel, hideg víz, vörös bor: az való ilyen nagy dologidőben, ha azt akarjuk, hogy láttatja legyen a munkának. No de odaala másképp van. Erre a Mátra felé meg megint másképp van. Ahány ház, annyi szokás. Azért csak eszegetnek erre is a kétkézi munkások, ki ezt, ki azt, némelyik főz is magának egy kis lebbenes-félét, mert a tarhonyát bizony itt jóformán azt se tudják, mire való.

Hát annál inkább meg megbámulják ezt az idegenből ideszakadt kódorgó embert, aki maga készít főtt ételt magának meg a párjának. Merthogy párja is van a

gyütt-möntnek. A jó isten tudná, hol szedte fel. Olyan urifele, szép sárgahaju asszony. Búcgörgöbe vannak. Az utszérlől álltak be mindaketten a munkába jó bérért, merthogy most nagy a napszám. Pedig még kapájuk se volt a gyámoltalanoknak. Azt is a gazda adott nekik.

Mikor odatelepedtek az emberek a nagy vadkörtefa alá a megyére, Dúl Béni kissé odébb ütött tanyát a menyecskejével. Ne bámuljanak a szájukba, hogy mit esznek, és ne hallgassák ki a beszédjüket. De biz a kíváncsiak körüllepték őket, hogyhát mit tud az alföldi ember, no, lássuk!?

— Biz azt mögnizhetik kendtök. Van itt mindön, ami csak köll. Kis kanál, nagy kanál. Ehun e, bogrács is! — mondogatja szépen sorjában. Dúl Béni is a cók-mókjából, a földre túrt szüre alul csakugyan elővesz egy kis bográcsot. Csak olyan kiesít, olyan egy emberre valót. De azért ketten is jóllakhatnak belőle, ha éppen arra kerül a sor.

A bográcsot is megkacsintgatják az idevaló emberek, mert erre ilyen nem igen akad. Itt inkább csak lábas járja meg serpenyő. Dúl Béni azt kérdi:

— Van itt magiknak szögafájuk?

Az emberek nagyot röhögnek.

— Szögafa? Mi az? Elég, ha maga szolgálja az ember, még a fája is az legyek!

— Hát még az sincs! Ugyan mi van erre? Kódus ország ez, ha még szögafa

tolni a jogrend korlátait s meg lehet adni a módot a mezőgazdasági munkásnak arra, hogy szervezkedjék a nélkül, hogy a csendőrszurony és a puska-golyó elé kellene állania. Meg lehet továbbá állapítani egy minimumot, amelyen belül a munkabért nem természetben, hanem pénzben fizessék. Ez jogos és méltányos követelése lehet a munkásnak. A birtokosnak — jó esztendőkből — vannak feleslegei. A részes aratónak jó esztendőkből sincsenek. Tegyen félre e feleslegekből a birtokos a rossz termés idejére s ha olyan sovány az arató része, hogy nem fizeti a ráfordított munkát, hát kaphassa meg pénzben a részbeli értékhiányt.

Hanem ez még nem földbirtokpolitika. A legjobb esetben sem más, mint egy elkövetett szociálpolitikai hibának megpreparálása. Aki itt megakarna állani s azt mondaná, hogy már most ellehetünk birtokpolitika nélkül, az jó magyar. A Pató Pálók fajtájából. Amíg mozdul, megőrlik a középbirtok, a parasztbirtok szét hull törpe birtokokra s azontúl aztán jön a feneketlen gyomru, nagy étvágyu, mindent fölfalni kívánó nagybirtok, amely fölshív mindent, megész mindent s egyre nő, egyre terpeszkedik. A magyar földbirtokpolitikáért pedig nem is kell a szomszédba mennünk. Itt van.

Megvan. Egy érdemes magyar publicista, Beksics Gusztáv, évek óta hirdeti, tanítja, magyarázza. Olyan egyszerű, hogy a gyermek is megérti. Annyiból áll, hogy az Alföld latifundiumait, amelyek körül legerősebb a depopuláció, parcellázni kell s parasztkézre kell adni. A fölzsabadult nagytőkéből pedig nagybirtokokat kell szervezni az ország határszélein. Ott aztán legfeljebb a szláv meg a román vándorolna ki a nagybirtok szomszéd-ságából, de az Alföldön, a magyarság főfészkeiben volna ennivalója a magyaroknak.

Demokratikus is, nemzeti is ez a

gondolat. Jó termés idején csak úgy eleresztjük a fülünk mellett. De ilyenkor, amikor sötét fellegek usznak a rónák felett s megmozdul a nép keserősége, a magyar lelkiismeretnek is meg kell mozdulnia.

Megvan az indemnity.

Budapest, június 16.

A vajda nagykövete: Olay Lajos diplomáciai tárgyalásokat folytatott a még feliratkozott szónokokkal, hogy törölközzenek le s engedjék meg így, hogy a vitát *Eötvös* Károly felszólalása szépen és stilszerűen zárhassa be.

Mind le akart törölközni. De Olay nagykövet ur közbeszolt:

— Nono... Egy-két szónokra mégis szükség lesz az ülés elején. Mert: a vajda csak tizenegy óraker járjon be s aztán, nohát igen, aztán még készülnie kell.

Igy történt, hogy mialatt a vajda a jegyzői szobában elolvasta a miniszterelnök tegnapi beszédét (ez volt az ugynevezett készülés), odabenn még lemorzsolhatta beszédét *Lengyel* Zoltán és *Buzáth* Ferenc. A szünet után azonban felszólalt *Eötvös* Károly, a vita utolsó szónoka. De úgy kell lenni, hogy rosszul aludt, vagy a miniszterelnök beszéde nem inspirálta túlságosan, mert a vajda nem tett túl önmagán. Sőt ellenkezőleg. Alig mondott olyat, amit már rég és sokkal elméletben el nem mondott volna. Csak utalunk kell arra, hogy kifigurázta a statisztikai tudományt és felpanaszolta a királyi jogok folytonos szaporodását, és mindenki tudni fogja, hogy mit mondott a vajda. Hiszen így is érdekesebb volt két tucaat átlag-szónoknál, de a vajdától — legalább barátai — többet vártak. Már ő minket elkényeztetett s akármivel nem tud kielégíteni.

A miniszterelnöknek nem is volt sok dolga a vajda beszédével. Azt mondta róla, hogy lapos ferdtetés, s ebben csak az volt a tulzás, mintha a vajda lapos lett volna. De már jó volna ennek a parlamentnek csak legalább egy feltuacat ilyen lapos szónok!

Egyébként az indemnity-javaslatot általánosságban is, részleteiben is elfogadták.

sines. — Aztán megmagyarázza, hogy mi az a szógafa.

— Nem ögyébb ám az, embörök, csak egy karó, a fölso vége ilyen kampós, ni. Leverik a fődbe, ráakasztják a kampójára a bográcsot, ez alá mög tüzet gyujtanak, oszt mögfóhet benne akár a pástétomos tengöri herebere is... En ugyan most csak fordított kását akarok főzni... Hát azt övött-e már kendtök?

Azt se ettek. Az idevalók a kásából csak a karomás kását ismerik, amit aludt tejlel szokás enni. No, azt meg Béni nem ismeri. De hát szógafa sines. Már most hogy löszünk, mit öszünk? Az emberek, akik a körmük közül falatoznak, ki állva, ki oldalt fekvé, nevetik a Dül Béni zavarát. De az föl se veszi, hanem egykedvűen mondja:

— Hát így is jó. Így is csak el löszünk valahogy. Nem egykönnyen fog ám ki a sors a kun embörönl!

S azzal kapja a kapáját, olyan katlant ás a mesgye oldalába, mint a parancsolat. A szép sárgahaju menyecske meg ezalatt összeszedegedett a kötényibe néhány marok száraz gallyat, tavalyi kukoricatökét, mi egyebet.

— Itt van la. Főzzék hát. Mit tud?

— Egy kis hamarétel lösz biz a csak. De legalább fött lösz.

— Kell is az ilyenkor! — mondja egy felsővidéki ember kissé tótos kiejtéssel. — Mikor így kirángatja zember a derekát,

megenné a mándruckövet is, akár fött, akár nem fötte.

— No, akinek nem tetszik, hát ne ögyék belőle. Majd elfogyasztjuk mi magunk, ugy-e Vera?

— El, el, csak készen legyen! De mikor lesz az?

— Mindjár, Veronka, mindjár.

— Hát Vera a neve a menyecskének!

— mondják magukban a körülállingálók.

Dül Béni pedig kiöblíti a kis bográcsot a korsóból, aztán ráteszi a hantbul való katlanra, szalonnát aprít a bográcsba és alágyujt a törmelékbe. Hogy a zsír nagy-szörösögye felig kisült a szalonnából, vizet önt rá meg a teperőre, vészonzacsokot vesz elő a szórtarisnyából s abbul néhány marék köleskását ereszt a finum lébe. Az emberek nézik a esodáját a mesterkedésnek és pödrik a bajuszukat:

— Ez mégse lehet éppen rossz!

— De nem ám! — erősíti Dül Béni.

— És hogy a levét lassan elfötte a pöfögő sárga kása, megfogja a bogrács fülét, fel-emeli a levegőbe és hozzáértő fufangos módon egyet zakkant rajta. A bogrács tartalma azon egészében megfordul és esatlanva esik vissza előbbi zsiros ágyába. Így pirul egy jó darabig. Mikor kész, Béni levevzi a tüzről és odateszi a szép szöke asszony elé:

— Tessék. Ögyél, hékám. Olyan ez, mint az arany!

— Ugy ám, de kanál is kék!

S följegyeznivaló még csak a Polónyi Géza ravasz határozati javaslatáról van. *Tisza* István elég őszintén megmondta erről a javaslatról véleményét, ki merete mondani, hogy ezt csak a kellemetlenkedési szándék rántotta elő, s állást is mert ellene foglalni. *Polónyi* Géza aztán személyes kérdés címén tovább ravaszkodott s így adott időt a néppárt-nak, hogy rögtönzött konferenciát tarthasson. A néppártban ugyanis voltak, akik el szeretnék volna fogadni Polónyi határozati javaslatát, míg *Rakovszky* és *Zichy* Aladár mégis csak jobbnak látták, hogy ebben a kérdésben a kormányval szavazzanak. A rögtönzött konferencia eredménye tehát az lett, hogy az ellenzékekkel tartó néppártiak kivonultak a szavazás elől, ellenben *Rakovszky* és *Zichy* a határozati javaslat ellen szavazott. A többség persze mellőzte a határozati javaslatot.

Az ülés végén *Nagy* Sándor (az új, függetlenségi *Nagy* Sándor) interpellált. Holnap a vasutasok fizetésrendezését tárgyalják...

A képviselőház ülése június 16-án.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: *Percezl* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Lukács* László, *Talján* Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést s előterjeszti a kérvényeket. Meleg hangon parentálja el nőgrádi *Szontagh* Pált, aztán jelenti, hogy az ülés végén sürgős interpellációt kíván előterjeszteni *Nagy* Sándor.

Gróf *Tisza* István miniszterelnök benyújtja az állami számvévoszék két rendbeli jelentését a tulkiadásokról és az előirányzatot kívül teljesített kiadásokról.

(Az indemnitás.)

Lengyel Zoltán visszapillant a nagy nemzeti küzdelemre, amely két kormányt ölt meg. *Tisza* István egyre azon törte a fejét, hogy miképpen lehetne a nemzeti küzdelmet megfojtani. (Zaj a jobboldalon. Egy hang: Ej! Ej!) Jó lesz közbe nem szólani, mert eszébe juthatna, hogy idézzen néhány kormánypárti honatyát, akik szaporán sugdostak a fülébe: *Csak folytatás az obstrukciót, hogy az a kutya Tisza ne kerülhessen kormányra.* (Zaj és derülttség.)

Rákosi Viktor: Ez vagy *Gajári* Géza, vagy *Münnich* Aurél volt. Meg mernék rá esküdni.

Bauer Antal: Mondja meg, ki volt. Kérünk neveket!

Elnök: Figyelmezteti *Lengyel*t, hogy ne használjon inparlamentáris jelzőket.

— No ni, azt mög majd elfelejtöttem. Az is kerül a szűrűjéből, de csak egy, aki bádög. Hanem itt a fakanál, az lösz a másik.

Azzal osztán nekiülnek. Lekoporodnak a bogrács mellé. Nem sokat szólnak, csak sokat tekintgetnek egy a más szemébe. Az asszony mosolygóan, halásan, mintha mondaná:

— De édes, de izes! De derék ember kend!...

A többiek elszéledeznek mellőlük, hogy ne nézzenek a szájukba, aztán szanaszét leheverésnek pipázni vagy szunyókálni, addig már, míg el nem mul ez a pár fertáj óra, ami delelésre van szánva. Egyik-másik megszólal:

— Mégis csak a feleségy lesz az neki. A nevin szölitotta, ugy hijják, hogy Vera.

— Furcsa házaspár az ilyen, ahol az ember főz, az asszony meg nézi!...

— Azt szokták mondani, hogy az ilyen helyen az asszony az ur a háznál.

Dül Béni pedig amott éppen most türrülte meg a száját az ingeujjával és azt mondja az asszonynak:

— Adj isten egészségödre, szép asszony. Öttel a főztömből, már most rabom vagy.

— Majd kiszabadulok!

— De visszaadod a főztömet egyszer?

— Vissza én. Még rádást is adok...

Lengyel Zoltán: Hát pedig, akárhogy is ugratnának, még sem nevezem meg az illetőket. (Zaj a jobboldalon. Felkiáltások. Szóval: gyanúsít!) A függetlenségi pártnak, ha el is követte annak idején a nagy hibát, most már kötelessége hathatósabb módon ellenőrizni a kormányt.

Nessi Pál: Ne tanitgasson bennünket!

Pozsgay Miklós: Beszéljen a kormány-pártnak!

Lengyel Zoltán: Csak a véleményét mondja el. Szigorú ellenőrzést kell gyakorolni a kormány felett, mert nem nemzeti uton halad. (Nyugtalanúság a baloldalon.) Hiába feszeng Gajári Géza mégis igaz, amit mond.

Gajári Géza: Ha rólam beszél, kimegyek! **Lengyel Zoltán:** Még Nagy Mihály, a kecskeméti kormányparti képviselő is vezetett küldöttséget.

Nagy Mihály: Azt akarja, hogy én is kimenjek? (Nagy derűtség.) Hát én is kimegyek! Alásszolgája! (Kimegy a teremből.)

Lengyel Zoltán: Hosszasban fejtegeti a klegyezési kérdéseket. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök: Utólag rendreutasítja Lengyelt néhány kifejezésért, amelyek elkerülték figyelmét.

Buzáth Ferenc nem szavazza meg az indemnítást, mert bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt.

Elnök: Felfüggeszti az ülést.

(Szünet után.)

Eötvös Károly azon kezd, hogy sohase látta még a jövőt sötétebbnek, mint most. Felémeli szavát Simonynak ama felfogása ellen, hogy a magyar nemzet is vétkezett. Ez az eszme kárhuzatos és nem igaz. A magyar nemzetnek megbűnhődnie nem volt miért, mert nem vétkezett. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Aki a nemzet bűnéről beszélnek, azoknak a teremben nincs helyük. (Elnök helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.) Ugyanilyen kárhuzatos eszméket hirdet a miniszterelnök tegnapi beszéde. A miniszterelnök tegnap már nem hivalkodott, hanem védekezett. Erre nagy szüksége van. Ki akarta mutatni, hogy a nemzeti kiadásokra aránytalanul többet költött ez az ország, mint a katonai célokra. De a legutolsó 450 milliót nem vette számításba. Mire kellene ezek a kiadások? Az osztrák hadseregnek, a német szellemű magyar udvarnak, a magyar katonák eltorzítására, a magyar hadsereg elikkasztására. Hát ez tartja fenn állami létünket? (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Azok a kiadások nem a magyar nemzet érdekében szükségesek, hanem a szükségesség. A miniszterelnök az ádlatlan statisztikát vette segítségül. A statisztika a természettudományoknak az a része, amelyet gyenge agyu, kitudást emberek a maguk önkénye szerint csináltak; (Nagy derűtség.) Olyan tudomány az, mely kis ideig nagyon keveset, azontul meg semmit sem ér. (Elnök derűtség.) Aztán mik azok a nemzeti kiadások? Királyi emberekkel van tele ez az ország; nálunk minden királyi. Azokra a királyi emberekre és hivatalokra kell minden, nem nemzeti célokra. A miniszterelnök kormánya innen-onnan már háromnegyedéves lesz.

Lengyel Zoltán: Nemsokára elválasztjuk! (Derűtség.)

Eötvös Károly: A miniszterelnök egy becsületes, szerencsés korszak után lépett kormányra. Azt a parlamentit harcot ismét megvívni szent kötelesség. (Zajos helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Azután, ami lefolyt, azt várta a miniszterelnöktől, hogy iparkodni fog rábírni a koronát a magyar nemzet jogainak helyreállítására. Azt hitte, hogy a miniszterelnök meg fogja érteni a nemzetet s oda fog hatni, hogy az udvartatás itt magyar legyen, a magyar hadsereg megmagyarosodjék, a külképviseletben kifejezésre jusson magyar önállóságunk, államiságunk; hogy magyar földön se társulats, se felekezets, se egyház a magyar gyermekeket más nyelven mint magyarul, ne taníthatassa. (Elnök helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) És a miniszterelnök előállott katonai vívmányokkal. Nem vívmányok azok, hanem elkobzott jogaink visszakövetelése. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Nem beszél az ígéretekéről — meg-tisztelt ezzel a miniszterelnöktől. Azt látja, hogy a germanizáció a hadseregben nem csökkent, sőt magyar pénzen intézeteket fogunk állítani az osztrák hadsereg számára. A magyar tisztek nincsenek visszahelyezve, a jelvények nincsenek kigazitva. Elnézte a királyi udvart, amint most itt volt; hát az magyar udvar? Ilyen magyar királyt s ilyen magyar udvart Yokohamában is találunk. (Derűtség.) Az egyetlen vívmánya a miniszterelnöknek az az eszme, amely tegnapi beszédében megnyilvánult. Azt mondja, hogy egy nagy horderejű reform küszöbén állunk, amelylyel a közös hadsereg azzá lesz, amivé lennie kell, közös szívben-lélekben, olyanná, amelynek magyar

része teljesen be van katonailag olvadva a közös hadseregbe, de azért megtartja magyar lelkét, szívét s odaadását a magyar nemzethez. Ha a magyar katoná nem tartaná meg odaadását hazája iránt, akkor fel kellene akasztani. (Derűtség.)

Baró Kaas Ivor: Azért lesz altábornagy, mert nem tartja meg!

Eötvös Károly: Kinek a hadseregébe kell beolvadnia a magyar hadseregnek? Micsoda az a hadsereg? Az császári és osztrák. Ez az eszme kárhuzatos és örült, amelynek magyar lélekhez férköznie nem szabad. A magyar vitéz legyen közös szívben, lélekben és olvadjon be a közös osztrák hadseregbe; irtózatoss gondolat ez!

Gróf Tisza István: Azt én nem mondtam!

Eötvös Károly: Hol tanulta ezt a miniszterelnök ur? Voltak ennek e hazának nagy írói, költői, vitéz hősei, tudósai, azoknak az agyában ilyen kárhuzatos eszme nem keletkezhetett. A miniszterelnök még fiatal ember. Ha oda törekszik fejleszteni ezt a hadsereget, a nemzet fiatalágát, amint tegnap kifejtette, akkor ennek szomorú következménye lesz. Ezért látja sötétnek a jövőt és nem szavazza meg az indemnítást. (Hosszantartó, zajos éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Bezárja a vitát.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Válaszolni kíván Eötvös Károlynak, aki alaposan elferdítette az ő szavait a közös hadseregről és annak kiegészítő részéről, a magyar hadseregről. Azt mondotta s egyedül ez a helyes felfogás, mert szigorúan megfelel a törvénynek, hogy a magyar hadsereg katonailag teljesen be fog olvadni a közös hadseregbe, de lelkében, szívében magyar lesz, mert a katonai tisztképzés magyarságának biztosítása nem kérdés tőbbé, tehát az egész hadsereg kiegészítő része tősgyökeres magyar lesz. (Helyeslés a jobb-oldalon.)

Baró Kaas Ivor: Szívében magyar, nyelvében német! (Zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Mi lesz a Gotterhaltéval?)

Gróf Tisza István: Utal tegnapi beszédére s konstataja, hogy annak más értelmét adni, olyant, mint Eötvös tette, ferítés, s az arra alapított támadást visszautasítja. Eötvös csak az első részt reprodukálta, a második felét elhallgatta. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Az Am Polónyi határozati javaslatát illeti, igen nehéz a tárgyat megillető komolysággal beszélni róla. (Ugy van! jobbról.) Nem nehéz kijámozni, hogy mi volt a célja Polónynak ezzel a határozati javaslattal. A trónörökösnek ez a harmadik gyermeke (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Eljen!); több előtt történt a családi esemény s Polónynak csak most jutott eszébe az üdvözlés. (Ugy van! a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Nem a mi kötelességünk!)

Polónyi Géza: Személyes kérdésben kérek szót. (Derűtség a jobboldalon.)

Gróf Tisza István miniszterelnök: Az indítvány célja az, hogy kellemetlenségeket okozzon. (Ugy van! a jobboldalon. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Kinek? A trónörökösnek vagy a miniszterelnöknek?) A trónörökös fenésége személyét és családi viszonyait pártpolitikai célokra felhasználni nem engedi. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Rigó Ferenc: Mi nem lehetünk lojalísa?

Gróf Tisza István miniszterelnök: Nincs a képviselőháznak tagja, aki ne viseltetnék hódoló tisztelettel a trónörökös iránt, s minden örvendets esemény, amely a trónörököst éri, visszhangra talál a nemzet szívében; azonban a trónörökös, a legnemesebb emberi érzésektől vezéreltetve, egy alkotta meg családi viszonyait, hogy gyermekei nem tekinthetők az uralkodóház tagjainak; ezt mondotta ki a trónörökösnek törvénybe iktatott nyilatkozata. Tehát a törvényhozás, bár résztvesz a trónörökös örömében, nem fejezheti ki örömét olyan formában, mint ahogy a határozati javaslat kívánja, s azért nem fogadja el a határozati javaslatot. (Elnök helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza azt feleli a miniszterelnöknek, hogy minden szava elferdítése a magyar közjognak, s tiltakozó ellene. Határozati javaslatát azért nem terjesztette elő idejében, mert várta, hogy a Ház elnöke vagy a miniszterelnök megteszi a bejelentést. Intenciója tiszta: a magyar nemzet ne maradjon némán, mikor leendő királyát öröm éri. Hiába beszél a miniszterelnök, a magyar trónörökösli rendet nem lemondó-nyilatkozatok, hanem a törvény, az alkotmány határozza meg. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Határozati javaslatának egy eredménye kétségbevonhatatlan: meghallották a trónörökös magasságában is, hogy Magyarország trónörökösli rendjét nem lebet családi paktálásokkal elferdíteni, mert a törvényhozás örökösök feletle. Ez ellen a ferítés ellen én til-

takozom, t. Homér ur! (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Eötvös Károly: Óva inti a miniszterelnököt, ne használja a ferítés szót; az ellenézők se teszi, pedig volna rá oka, de a miniszterelnöknek nincs. Híven idézte a miniszterelnök szavait.

Gróf Tisza István miniszterelnök: A második mondatot elhagyta!

Eötvös Károly: Felolvastam az egészet!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ismétli, hogy Eötvös csak az első részt idézte, a másodikat elhallgatta, mert különben nem használhatta volna ki ellene. Nincs a kerek földön ember, aki lojalisan járva el, olyan értelmet magyarázna ki szavaiból, mint tette Eötvös. Polónynak csak annyit felel, hogy a pragmatika szankció a trónörököslet az archidux Austriae jogi fogalmához köti és hogy a trónörökös lemondó nyilatkozatát a törvényhozás beickekelyezte, az a magyar központonak integráns része. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Eötvös Károly megjegyzi, hogy először teljes egészében olvasta fel a miniszterelnöknek a közös hadseregről mondott fejtegetését.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Később nem olvasta a második részt!

Eötvös Károly: Nem akartam! (Zajos derűtség.)

Elnök: Elrendeli a szavazást. A többség általánosságban megszavazza az indemnítást, Polónyi határozati javaslatát elveti, majd vita nélkül részleteiben is megszavazza a javaslatot.

A holnap i ülés napirendje: az indemnítást harmadik olvasása, a gazdasági bizottság kétrendbeli jelentése, az államvasuti tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatnak tárgyalása.

(Interpelláció.)

Nagy Sándor meginterpellálja a földművelésügyi minisztert az arad-csanádi kincstári telepek ellen elrendelt tömeges végrehajtás és árverés miatt. Kéri a minisztert, hogy függessze fel azokat, adjon dohánytermelési engedélyt a telepeknek és honosítsa meg köztük a házipárt, mert télen kereset nélkül vannak.

Tallán Béla földművelési miniszter elmondja ennek a kérdésnek előzményeit. Azok a tartozások negyedféltévesek; utasította a kincstári ügyéségeket, hogy az eljárás aratás utánra halasztják. (Helyeslés jobbról.)

A többség tudomásul veszi a választ. Az ülés 1/3 óraor végződik.

BELFÖLD

Az országgyűlési szabadalvópárt ma este 1/9 óraor báró Podmaniczky Frigyes elnökle alatt értekezletet tartott. **Heltai Ferenc** előadó részletesen ismerteti a vasutasok fizetésének rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot és a pénzügyi bizottság két határozati javaslatát. — **Hieronymi Károly** kereskedelmi miniszter felszólalása után, melyben a maga részéről is hozzájárult a határozati javaslatokhoz, az értekezlet úgy a törvényjavaslatot, mint a pénzügyi bizottság határozati javaslatát elfogadta. Ezután **Nyegre László** előadó ismertette a gazdasági bizottság által betérjesztett, a képviselőházi személyzetre vonatkozó szabályzatot és ugyane bizottság által betérjesztett 1904. évi költségvetést, melyeket az értekezlet vita nélkül elfogadott.

Katholikus kongrua. A katolikus központi kongrua-bizottság ma délután 5 óraor ülést tartott dr. **Samassa** egri érsek elnökle alatt. Dr. **Timon Ákos** előadó terjedelmes jelentésben számolt be a katolikus kongruaügy terén a legutóbbi négy év alatt kifejtett munkálatakról. Az összesen 65 nagyobb egyházi javadalom jövedelmi bevallásait a kongrua-bizottság által kiküldött tizenhetes albizottság tárgyalta és tekintettel az albizottság által végzett nagy munka alaposágára, indítványozta az előadó, hogy a központi kongrua-bizottság az albizottság határozatait magáévá tegye. Ezt az indítványt a kongrua-bizottság határozattal emelte.

Az iparfejlesztés.

Budapest, június 16.

Az országos ipartanács ma délután 5 órakor Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter elnöklésével folytatta az iparfejlesztés kérdésének tárgyalását. Az első felszólaló ma dr. Sugár Ignác, a miskolci kamara titkára volt. Azon a nézetben van, hogy önálló gazdasági politika nélkül sikeres iparfejlesztés alig lehetséges.

Szendrői Mór: Figyelmébe ajánlja a kormányknak a szerszámipart mint háziipart, amelyet különösen Veszprémmegyéében is fel lehetne használni a kivándorlás megállítására.

Borbély Lajos a vasipar kérdésével foglalkozik, nevezetesen az állami gyárak versenyével. Az állam hagyjon fel az iparvállalatokkal vagy legalább kapcsolja ki a versenyből az állami üzemeket. Alakítsa át azokat például hadfelszerelési gyárakká.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter rámutat arra, hogy ma több magángyár is foglalkozik hadfelszerelési cikkek előállításával.

Borbély Lajos: A hadfelszerelési cikkek gyártását csak azért hozta fel, mert Wekerle azt mondta tegnapi, hogy az állami gyárakat nem lehet eladni.

Wekerle Sándor: Azt nem mondtam!

Véith Béla azt kéri, húzzák meg a demarkációs vonalat az állami és a magángyárak termelési köre közt, hogy a verseny elviselhető legyen.

Wekerle Sándor: Annak, hogy az állami gyárak eladassanak, szerinte elvi akadály a soha sem volt, de a földolag e téren az, hogy a már megteremtett ipar, mint életképes ipar továbbra is fenntartassék és abba minél szélesebb néprétegek vonassanak be.

Dr. Holesch István: Itthon elő nem állítható gépekre vámentességet vagy legalább restitúciót kér.

Dr. Zerkovitz Imre: A toilette-szappan gyártásán kívül a közönséges szappan gyártása is támogatódná volna s megóvándó az osztrák tisztességtelen versenyével szemben. Különösen az ólós sörök gyártását is szükségesnek tartja.

Dr. Marschall Lajos helyesli az állami kedvezményekről szóló törvény módosítását; természetesen ki a kedvezmények a kézműiparra is.

Ezután az elnöki széklet gróf Serényi Béla államtitkár foglalta el.

Kirchknopf Frigyes nem helyeselné, ha egyes iparosoknak gépeket való segélyezését megszorítanák. A tarifakétdvezmények némely viszásságainak megszüntetését kívánja.

Dr. Freund István szembeszáll azzal a tegnapi elhangzott nyilatkozattal, hogy a szeszipar magyar ipar, a petroleumpar nem az. A hazai petroleumpar, mint nyáriipar, már két évtizede fennáll, tetemes magyar anyagot fogyaszt, hazai munkások ezreit foglalkoztatja; csak éppen nyersanyaga nem magyar.

Dr. Kohner Adolf örömmel üdvözi az emlékiratot, mert az iparfejlesztés a kereskedelem fejlesztését is jelenti. A magyar kereskedelem hazafias kötelességének fogja ismerni azt, hogy a magyar iparcikkeknek piacot szerezzen (Élénk helyeslés), de a magyar társadalom se tekintse a magyar kereskedelmet mostohagyermekének, az iparfejlesztés pedig ne maradjon írott malaszt. (Helyeslés.)

Weisz Leó a kartonnyomás jelentőségére utal. A szónok az önálló vánterület híve, de a textiliparon a prémium rendszerével a közös vánterület mellett is nagyot lehetne lendíteni.

Thék Endre az ipartanács aktívabb közreműködését óhajtja az ipari bajok orvoslására, majd a munkásmozgalmak veszedelmeit fejtegeti, amelyeket ajánl a kormány figyelmébe.

Alpár Ignác az építőipar ügyével foglalkozik. A nyilvános pályázatok ügyét rendezni kell és nem szabad mindig a legolcsóbb ajánlatot elfogadni.

Wagner Jenő kiemeli a magyar iparfejlődés rendszertelen voltát. Ha egy iparág egy kissé virágozni kezdett, gombamódra szaporodtak abban az ágban a vállalatok, úgy hogy egymást tették tönkre.

Szerényi József miniszteri tanácsos adta meg aztán az értekezlet során felvetett konkrét kérdésekre a szükséges felvilágosításokat és válaszol azokra az aggodalmakra, hogy az állam új gyárak létesítésével konkurenciát csinál a meglévő gyáraknak. Erre nézve konkrét példát sorolt fel, hogy az ipartanácsnak módjában volt több nagy külföldi gyáros és egyéb vállalkozó ajánlatait tárgyalni, akik oly cikkeknek nagyban való gyártására akartak vállalkozni, amelyekben már gyáraink vannak, az ipartanács egyetlenegy esetben sem járult hozzá az ajánlatok elfogadásához.

Végül Deil Jenő lendületes szavakban

mondott köszönetet az iparfejlesztés ügyét vezető férfiaknak, elsősorban Wekerle Sándornak, aki önként állott gazdag tapasztalataival és nagy tudásával e célt szolgáló nagyszabású akció élére.

Gróf Serényi Béla, az elnöklő államtitkár megköszönve a tagok buzgó részvételét, az értekezletet berekesztette.

KÜLFÖLD

A karthauziak milliói. Párisból táviratozzák: A karthauziak ügyének megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tegnap éjjel ülést tartott, amelyen Combes miniszterelnököt hallgatták ki. Combes ismételte a kamarában tett nyilatkozatait és behatóan szótvetette az ismert tényeket. Bebizonyította a fia, Combes Edgar ellen emelt vádak tarthatatlanságát és kijelentette, hogy Lagrave nem volt tudatában küldetése alávalóságának, melyvel fiánál eljár. Lagrave utóbbival közölte, hogy más személy nem volt megbízva a Combes Edgarnál való eljárással, neki azonban nem volt mandátuma. Erre kihallgatták Millerandot, aki kijelentette, hogy a karthauziak ügye épp oly zavaros, mint amilyen jelentéktelen. Soha sem hitte, hogy Chaberdnek nem volt köze ez aférhez. Millerand a két millió dolgot csak annyira ismerte, amennyire Lagrave említést tett arról. Mikor Lagrave közölte vele, hogy Combes Edgar fel akarja keresni, hogy az ügy folyását illetőleg informálja, a dolog igen tisztának tetszett neki és annak nem is tulajdonított fontosságot.

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 16.

Mig az egész világ figyelme a manduriai harcra fűgött, addig váratlanul onnan érkezett rendkívül fontos hír, ahonnan senki sem várta. A tengerről, melyről mindenki azt hitte, hogy ott minden eszön-des. A tengerről, mely a Petropavlovsk szörnyű katasztrófája óta egyre a japánok dicsőségét és az orosz hajóraj tehetetlenségét zugta szét a világnak. Az orosz hajórajról már csak mint holttemerről beszéltek. Es ime, a holttemet megmozdult. Élet szállt belé. A csudadoktor pedig Skridlov admirális, az orosz tengeri hatalom új főparancsnoka, aki néhány hét alatt új lelket öntött a csüggedő emberekbe és aki, a japánok minden ébersége mellett, támadásra vezette ki a vladivosztoki hajórajt.

Skridlov tette csudálatraméltó. Bátor-ságáért és ügyességéért a legnagyobb elismerés illeti meg. A hadvezérek egyik legnagyobb tehetetlenségéről tett tanubizonyságot. Élmi tudott az alkalommal. Azzal az alkalommal, mely a japán hajóhad zömét Port-Arthur körülzárására és a liaotongi félsziget partjának blokirolásával foglalja le.

Hogy milyen eredményt ért el Skridlov, azt még nem állapították meg hivatalosan. Állítólag a koreai szorosig jutott el és ott héves tengeri csatába bocsátkozott. Azon forrás szerint, mely ezt a hírt jelenti, Kasimura tengernagy még idejekorán értesült a vakmerő csínyről és Iki szigete mellett utólerle. A kusza hírekől kétségtelen tényként csak azt lehet megállapítani, hogy a vladivosztoki hajóraj tényleg a nyílt tengerre bocsátkozott és hogy Port-Arthurnak egyik hatalmas cirkálója, mely az orosz hajóraj leggyorsabb hajója, szintén a nyílt tengerre merészkedett, ami azt jelenti, hogy a sokáig elzárt kikötő bejárata újra szabad.

Nagyjelentőségű hírek ezek. Annak jelentői, hogy a japán hajóraj újra gátolva van szabad mozgásában és hogy az orosz

tengeri hadvezetőség energikus kezekbe került végre. Lehet, hogy Skridlovnak csak az volt a célja, hogy néhány japán szállítóhajót tegyen tönkre, de lehet, hogy a Port-Arthurban veszteglő hajórajjal akart egyesülni. De akármilyen volt is a terve, kétségtelen, hogy vállalkozásának rendkívül nagy a jelentősége.

A szárazföldön is gyorsan fejlődnek az események. Olyan gyorsan, hogy nem is lehet alakulásukat tisztán látni és megérteni. Kvangtung félszigetnek déli részén és Liaotung mezőin döntő összeütközésre készülődnek az ellenséges seregek. Kuroki az esős évszak beállta előtt akarja befejezni akcióját. Kuropatkin pedig igen helyesen alkalmazkodik ellenfelének taktikájához és megváltoztatta tervét. Seregét széles területre terjeszti ki, hogy mindenütt szembe szállhasson a japánokkal és kikerülje a körülkerítés veszedelmét. De esaták folyának más helyeken is. Még pedig egy hét óta szakadatlanul. De kimeneteléről még nem érkeztek megbízható hírek. A véres eseményekre fátyn borul. Mikorára fellebben, már az ellenséges erők összessége fog valószínűleg egymással szembenállani és a döntő ütközetben drámai képe tisztán fog előttünk állani.

Az oroszokat megint megverték.

London, június 16.

Tokióból azt táviratozzák, hogy a japánok Fuchan mellett, Port-Arthurtól északra nagy győzelmet vívtak ki. Hivatalosan még meg nem erősített jelentés szerint az oroszok döntő vereséget szenvedtek, ezer embert veszítettek el és összes ágyújuk hátrahagyásával menekülni voltak kénytelenek. A japánokat ebben a csatában flottájuk is támogatta. Azt hiszik, hogy a megvert orosz haderőnek az volt a rendeltetése, hogy Port-Arthurt felszabadítsa.

Tokió, június 16.

A Fucsutól északnyugatra lévő Telisz mellett vívott ütközetben az oroszok 500 halottat és 300 sebesültet veszítettek. Tizen-négy ágyújukat elbörték. A japánok ezer embert veszítettek.

A vafangku csata.

Pétervár, június 16.

A Vafangku mellett vívott ütközet sokkal nagyobb dimenziókat öltött, mint eddig hitték. Huszezer japán meg akarta kerülni az orosz jobbszárnyat, de az oroszok idejekorán megváltoztatták arcélüket s ezzel elhárították a fenyegető katasztrófát. A legutóbbi hírek szerint a csatának még nincs vége. Kuropatkin azt jelenti, hogy még nem tudja, hány embert veszítettek el. Egy másik jelentés szerint az oroszok sikeresen harcoltak, amennyiben három szakasz japán lovas-ságot megverték és hatvan japánt elfogtak.

Pétervár, június 16.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti Mukdenből mai kelettel: Az ellenséges haderő egy részét Port-Arthur elől elvonandó, a csapatok egy részét Jagiesautól dél felé küldték. Ez 14-én és 15-én Vafankunál megütközött a tulnyomó ellenséges haderővel. A japánok veszteségei igen súlyosak. Ez az ütközet helyzetünket javította.

Kuropatkin jelentése.

Pétervár, június 16.

Kuropatkin tábornoknak Miklós cárhoz intézett, június 15-éről keltezett távirata a következőket jelenti:

Vafankunál 14-én ütközet volt a legalább is két hadosztály erős ellenséggel. Veszteségeink a következők: elesett az első kelet-sibériai ezred parancsnoka, Kvasz-

tanov és Natosinszki Dragoszlav ezredesegédtsitz; Gerngrosz vezérornagy és Krehicki vezérkari százados megsebesültek. Gerngrosz vezérornagy sebesülése dacára helyen maradt. Ezekon kívül több tiszt, kiknek nevét még nem tudni, és 311 legénységi állománybeli megsérült vagy elesett. A következő éjjel részben csendesen telt el. Reggeli két óra körül jobbszárnyunk őrszemláncolata során puska-tüzelés kezdődött, mely azonban engedett. Reggel 1/26 órakor balszárnyunkon ágyútüz kezdődött. Ezelőtt mintegy reggel 5 órakor lovasságunk jobbszárnyunkon *Tafancsontól* lényeges ellenséges haderőket fedezett fel. A japán gyalogság megkezdte a tüzelést lovasságunk ellen, mely a tafancsóni és lunkói magaslatokon az erdőszélen, e magaslattól három kilométernyire volt. Reggel 1/27 körül az ellenség körülbelül egy gyalogezrednyi erővel és tüzérséggel az erdőszélel intezett támadást Tafancsón és Lunko között álló csapatainkra. Egyidejűleg balszárnyunkon heves ágyútüzelés kezdődött. Erre báró *Stackelberg* tábornok hadereje egy részével támadásra indult, megkerülve a jobb szárnyat Vafangkun és Pun irányában, csapatainak egy részét pedig az ellenséges harcél ellen vezérelve. Délelőtt 10 óra körül az ellenség, körülbelül egy gyalogdandárral, egy itteggel és lovassággal jobb szárnyunk ellen indult és megkezdte lovacesapatunk visszaverése után állásunk oldalát megkerülni. Báró *Stackelberg* tábornok fél 11-től kezdve előrevonta tartalékát, hogy megakadályozza az ellenség e mozdulatát. Hozzám érkezett jelentések szerint az ellenség 15-én reggel jelentékeny megerősítéseket kapott és főereje több mint három hadosztályból állott.

Skridlov feltünése.

London, június 16.

Még nem erősítették ugyan meg hivatalosan azt a hírt, hogy *Skridlov* három cirkálójával *Cuszima* sziget mellett a koreai tengersizorban számban erősebb japán flottával találkoztott volna és hogy közöttük rendkívül heves tengeri csata fejlődött volna, de másrészt azt táviratozzák Tokióból, hogy a janánok minden intézkedést megtettek, hogy *Skridlovot* föltartóztatásák és hajóraját vagy visszakergessék vagy megsemmisítsék, még mielőtt a még mindig ötszáz mértföldnyire levő portarthuri orosz flottával egyesülhetne. Tokiói táviratok szerint ott lázas érdeklődéssel várják a hírt, hogy mi történt azzal a tiz kereskedelmi gőzössel és csapat-szállító-hajóval, amelyről *Skridlov* hajórajának föltünése óta nem jött hír. Talányszerű dolog, hogy miképpen és mikor sikerült *Skridlov*nak a *Vladivoszto*k körül cirkáló japán hajórajébersége mellett észrevétlenül sik tengerre jutnia. Úgy látszik, hogy *Skridlov* hajórajának elindulását nem is vették észre mindaddig, míg tegnap a koreai tengersizorhoz nem jutott. *Kamimura* tenger-nagy az ő gyors cirkáló-hajóival azonnal utána indult *Skridlov* hajórajának, amelyet lki sziget mellett utól is ért, ahol azután az eddig még hivatalosan meg nem erősített tengeri csata lefolyt.

London, június 16.

Még mindig nem érkezett hivatalos hír arról, hogy miként végződött *Skridlov* tenger-nagy merész csünyje. Sanghaiból azt jelentik, hogy a japán hajók és a *Vladivoszto*k orosz hajóraj *rendkívül heves csatát vívtak* *Cuszima* sziget és a szárazföld között és Tokióba éjfélt után és ma reggel azt táviratozták, hogy az orosz hajók keleti irányban elmenekültek. Az orosz hajóraj föltünése a japán hajóknál nagy rémületet keltett. Az össze-; gőzöskök, amelyek *Szimonoszekiből* el akartak indulni, elhalasztották nyugati irányban való elindulásukat. *Mojiba* tegnap délután egy japán gőzös érkezett, ezzel a jelzéssel: *ellenséges hajók a sik tengeren*. Ugyanezen a hajón látták, hogy tegnap a *Hitakimaru* japán gőzösrre az oroszok rálöttek; egy másik japán hajót körülverték az orosz hadihajók. Tegnap reggel három japán szállítóhajó érkezett a koreai tengersizor elé, az oroszok mind a

három hajót megtámadták s csak az egyiknek sikerült elmenekülni. Még nem tudják, hogy mi történt a másik kettővel. Ma reggel érkezett távirat szerint az a két hajó, amely nagyon megrongálódott, *Kacumotóba* menekült. A *Daily Chronicle* nek azt táviratozzák, hogy az orosz hadihajók a *Mojitól* tizenkét mértföldnyire lévő *Okina* nevű szigetet bombázzák.

Köln, június 16.

A *Köln. Ztg* jelenti *Tokióból* 15-éről: *Kamimura* tenger-nagy három orosz hadihajóra bukkant, melyek a cuzzimai szorokban küzdöttek és valószínűleg a *Vladivoszto*kói hajóhadhoz tartoznak.

Tokió, június 16.

A *Mojiba* visszatért *Hinomaru* azt jelenti, hogy tegnap délelőtt 11 órakor az lti szigettől 20 mértföldnyire nyugatra találkozott a *Vladivoszto*kói hajórajjal. A szállítóhajó azonnal megfordult és figyelmeztetést jelzett a *Kanacavamaru* és *Iurimaru* szállítóhajóknak úgy, hogy sikerült ezekkel együtt megszabadulnia. Két más szállítóhajó, *Nitasimaru* és *Szadomaru* (6000 tonna tartalommal) az oroszoktól két mértföldnyire nyugatra bukkant fel és gyorsan körülvették. Ezeknek sorsáról még nincs hír. Az emberéletben történt veszteség valószínűleg nem súlyos.

Tokio, június 16.

A *Nitasimaru* és *Szadomaru* szállítóhajókat, mint most tudomásra jutott, a *Vladivoszto*kói hajóraj elsüllyesztette. Az előbbi hajóról 397 életben maradt *Mojiba*, a másodiktól 153 *Kopurába* érkezett.

A hangulat Oroszországban.

Krakó, június 16.

Mindennap sok orosz katonaszökevény jön a különböző kormányzóságokból. A szökevények le vannak rongyolva s ki vannak éhezve; a lakosság jószíviéven fogadja a katonaszökevényeket s el is rejti őket, nehogy a rendőrség kezére jussanak, mert akkor kiszolgáltatnák őket az orosz határőrségnek.

A vladivosztokói hajóraj.

Miután a *Bogatyr* zátonyra jutott és ma-guk az oroszok felrobantották, a *Vladivoszto*kói hajóraj jelenleg három cirkálóhajóból (a *Rurik*, *Rooszija* és *Gromoboi*) és hat torpedóból áll. A három hajót 1892, 1896 és 1899-ben boesították vízre, meglehetősen erős páncéluk van és négy 20, tizenhat 15 centiméteres ágyu van rajtuk. A legénység 719, 839 és 874 emberből áll.

HIREK

Budapest, június 16.

— **Személyi hír.** *Chyzer* Kornél miniszteri tanácsos hosszabb szabadságról visszatért s átvette osztályának vezetését.

— **A szász trónörökös családja.** *Löcséről* jelentik, hogy a szász trónörökös gyermekeivel és kilenc tagból álló kíséretével július 18-án négy heti tartózkodásra *Tátrafüredre* érkezik.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király vihüney *Szombathely* Antalnak, a *Magyar Földhitelet*ézt könyvvezetőjének a *Ferenc Józsefrend* lovagkeresztjét, *Perce* Andrásnak, ugyanazon intézet hivatalosolgájának pedig az ezüst érdemkeresztet adta.

— **Az új olmtüzi érsek.** *Bécsből* táviratozzák: Ma délelőtt eskettette fel ő felsége az ujonan kinevezett dr. *Bauer* Ferenc olmtüzi érseket, dr. *Allenweissl* József brixeni érseket és dr. gróf *Huyn* Pál brünni püspököt, majd pedig báró *Pasetti* szolgálaton kívül levő nagykövetet eskettette fel, mint a *Lipót*-rend ujonan kinevezett kancellárját.

— **Ferdinánd fejedelem nyaralása.** Szófiából táviratozzák, hogy *Ferdinánd* fejedelem orvosainak tanácsára *Marienbadba* fog utazni gyógykezelés céljából. Onnan *Berlinbe* megy, hogy meglátogassa *Vilmos* császárt.

— **Szontagh Pál halála.** A régi Magyarország reformkorszakának a közért fárado, érdemes munkása volt *Szontagh* Pál. Megadott neki, hogy tető alatt lárhassa az épületet, aminek az alapozásánál ott állt *Kossuth* Lajos, *Széchenyi* István, *Szalay* László, *Csengery* Antal és társaik mellett. Most már évek óta visszavonult a politikától s *horpácsi* birtokán, csendes magányosságban halt meg tegnap nyolcvannégy éves korában. Az új Magyarország közéletében is résztvett, kétszer volt a képviselőház alelnöke s 1887-ben a főrendiház tagja lett. Régifajta ember volt a Deákiskola minden magyaros karakterével s nagy auditorium hallgatta a Ház folyosóján, valahányszor fölelevenítette az elmúlt idők klasszikus hagyományait. Csöndes, jóízű humorát a latinos műveltség patinája vonta be.

A megyénél kezdte *Szontagh* Pál is, mint csaknem mindegyik kortársa. Nógrádi szolgabíráskodása idején rendszeresen dolgozott *Kossuth* Lajos ujságjába s *Madách* Imrével együtt szolgáltatta a közviszonyokról szóló leveleit *Szalay*nak és *Csengery*nek is, mikor ők vették át *Kossuth* lapját. Mint képviselő tagja volt az adóügyi országos küldöttségnek, amelynek az élén gróf *Széchenyi* István állott. Az első magyar felelős minisztérium megalakulásakor *Szontagh* a király személye körüli minisztérium fogalmazója lett s ebben a minőségben érte az a gyanúsítás, hogy része volt az október 6-iki eseményekben. El is fogták s mivel kiderült, hogy a magyar politikai szökevények menekülését idegen névre kiállított utlevelekkel nem egyszer segítette elő, tizenegy hónapig ült vizsgálati fogságban, majd két évig börtönben. Mikor királyi kegyelem révén megnyíltak előtte az olmtüzi börtön kapui, hazajött s *horpácsi* birtokán gazdálkodott. A nógrád-megyei Szécsényben 1861-ben képviselővé választották, de nem fogadta el a mandátumot, azt mondván, hogy az emigránsokat mind be kell választani, akár jöhetnek haza a képviselői mentelmi jog védelme alatt, akár nem. A rövid alkotmányos élet után *Szontagh* ismét gazdálkodott néhány évig, de 1865-ben a balassagyarmati kerület következő választotta. 1869-ben a nagylaki, 1872-ben pedig a somogy megyei tabi kerület választotta képviselővé. Mint a balközép egyik vezére tevékeny részt vett a fuzió létrehozatalában. Ezután megkínálták a kereskedelemügyi tárcával, de ő nem fogadta el. *Szontagh* később, 1878—1887-ig a balassagyarmati kerületet képviselte. 1887-ben a király a főrendiház tagjává nevezte ki s a méltóságos Házban rendithetetlen harcosa volt a tiszta szabadelvűségnek.

— **Tanítók a közoktatásügyi miniszternél.** A magyarországi tanítók országos bizottságának nagyobb számu küldöttsége tiszteltet ma dr. *Berzevichy* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél. *Somlyay* József elnök üdvözlőbeszédében hálás köszönetet mondott a miniszternek azon kitüntető figyelméért, hogy új népoktatási törvényjavaslatát tanítókból álló tanácskozás elé terjeszti. Arra kérte egyben a minisztert, hogy a tanítói fizetések megállapításánál menjen el a legszélső határig. A miniszter igen szívesen válaszolt az üdvözlő beszédre.

Amidőn — ugymond — törvénytervezetét nyilvánosságra boesátotta, számtal a szélső nemzetiségi agitátorok ellenzésével, de hogy a fővárosban tartott értekezleteken tanítók is éles támadásban részesítsék javaslatát, arra nem volt elkészülve; éppen azért örömmel és elismeréssel fogadta azt, hogy az országos bizottság képviselői megjelenven előtte, megerősítették abban a véleményében, hogy a támadások nem tulajdoníthatók a magyar tanítók öszseségének. A tanítói fizetések dolgában azt mondotta, hogy akik egyénileg nincsenek érdekelve, mondhatják azt, hogy maradjon inkább akkorra a reform, amikor talán minden kívánság kielégítést nyerhet, de akiknek helyzetén a javaslat segít, azok nem beszélnek így. Nem akar korlátot szabni a vitának és szabad véleménynyilvánításnak. Számít a tanítóóság közreműködésére, mert olyan mélyreható reform, mint a népoktatás reformja, a tanítóóság támogatását egyenesen feltételezi. Öszinte tö-

rekvése az, hogy egyetértésben munkálkodhasék a magyar tanítóssággal.

A küldöttség lelkesen megéljenezte a minisztert.

— **Szék Kálmán ünneplése.** A nemzeti feladatok szolgálatában álló *Dunántúli Közművelődési Egyesület* ma tartott választmányi ülésében zajos ovációban részesítette Szék Kálmán volt miniszterelnököt, az egyesület örökös tiszteletbeli elnökét, abból az alkalmából, hogy ismét aktív szerepet vállalt az egyesületben. A nemzeti kulturának és kimagasló vezére most az általa inaugurált helyes irányú és öntudatos kulturpolitikát folytatni kívánja az egyesületben *Pallavicini Ede* örgróf elnökkel és *Rákosi Jenő* másodelnökkel egyetemben. Szék Kálmán vezetésével fog a D. K. E. tovább küzdeni, hogy a Dunántul lakossága magyar és művelt legyen.

Szék Kálmánt a terembe lépésekor lelkes éljenzéssel fogadták, majd *Pallavicini Ede* örgróf, titkos tanácsos nagy tetszettel mondott köszönetet Szék Kálmánnak, hogy gondosságának körébe ismét felvette a D. K. E.-t, mely létesítését neki köszönhet.

Szék Kálmán emelkedett ezután szólásra. Nagy örömmel jelentem meg — ugymond — a mai napon, hogy tanúságot tegeyek arról, amit önöknek a körében most érzek, de érzem akkor is, amikor az a kifizetés ért, hogy a Dunántúli Közművelődési Egyesület díszelnökévé megválasztattam; ez az öröm pedig annak az ószinte öröme, ki érzi, hogy szívének hó óhaját fogva jön vissza egy olyan körbe, amely neki kedves, amelynek tagjai közt működni és ténykedni élvezet volt. Én az egyesület céljait meggyőződésem szerint oly nemeseknek, oly fontosnak, nemzeti szempontból oly jelentékenyeknek tartom, hogy az a lelkesedés, melylyel első ízben foglalkoztam az egyesület megalapításakor, ma is bennem él. Az első szó, amit most az elnöki székből önökhöz intézek, a köszönet szava. A D. K. E. céljainak jogosultságáról mindenki meg van győződve, azokat előmozdítani lesz fő törekvésem. Anyagi erőre kell a jövőben szert tennünk. Én nem akarom fejtegetni azokat a módokat, amelyek a mi céljainkat továbbvihetik, hanem gondolom, hogy vállalt munkával talán sikerül a Dunántul társadalmát felrázni a közönyből és egy rendszeresebb szervezéssel, a vidéken megszervezendő egyes szervezetek rendszeresebb központosításával, egyesített működésével sikerül majd valamit elérni, és méltóztatnak megbizni az elnökséget, hogy az ósi idők óta elején erre vonatkozó javaslatát előterjeszse, én önközött dolgozni is akarok (Leikes éljenzés) és szorgos látogatója leszek ennek a helyiségnek és szeretettel leszek azon, hogy működésünk a megérdemelt új lendületet megkapja. (Éljenzés.)

Dr. Fodor Oszkár előadó bemutatta az egyesületi ovadék és népkönyvtárak működési jelentését, dr. Fekete Ignác főpénztáros pedig az egyesület számadását terjesztette elő. A választmány felkérte Szék Kálmán díszelnököt és örgróf *Pallavicini Ede* elnököt, hogy egy nagyobb szabású taggyűjtési akció sikerese megoldása érdekében forduljanak a nagyközönséghez. Antal Gábor püspök tett jelentést a dunántúli evangélikus református egyház működéséről. Szék Kálmán indítványára hálás elismeréssel fogadta a választmány Antal Gábor püspök sokszor tanúsított buzgó tevékenységének ez újabb jelét. Elhatározta, hogy a *Wlassics* gyűlés mint a muzeumi tanács elnökének javaslatára engedélyezett 6000 korona államegységű hat új népkönyvtárt létesítenek. Az ülés végén megismételte örgróf *Pallavicini Ede* a választmány köszönetét, hogy Szék Kálmán tiszteletbeli elnök az ülésen megjelent és annak vezetését ellátta, majd harmadfélórán tanácskozás után Szék Kálmán és örgróf *Pallavicini Ede* lelkes éljenzésével az ülés véget ért.

— **A hárem-életéről.** A berlini női kongresszus mai szencziója egy török nő, *Ben Harad* asszony beszéde volt. Tulajdonképpen csak be akarták mutatni a jelenlévőknek, de mikor felállott a pódiumra, a közönség zajos halljuk! halljuk! kiáltásokban tört ki, úgy hogy *Ben Harad* asszony engedett az általános kíváncsnak és beszélt. Török nyelven körülbelül a következőket mondotta: A brüsszeli egyezés véget vetett a rabszolgakereskedésnek. Csak éppen Törökországban uralkodik még ma is, még pedig fehér asszonyokkal. Minden basának megvan a maga háreme és amint egy versenyző állótulajdonos büszke az ő derby-nyerőjére, úgy büszkélkedik a török ur cserkesz rabnóval. A módosabb embereknek kényelmesebb is a rabnó

vásárlása, mint a házasság. A feleséget minden körülmények között el kellene tartania, míg a rabnót bármikor eladhatja másnak. A baj nagyon mélyen gyökeredzik, mert magának a szultánnak is egy csomó vásárolt cserkesz rabnóje van. Európa közvéleményének kell a szultán ezeknek a lehetetlen állapotoknak a megszüntetésére birni. Szerencséjének tartja szólni, hogy török nő létere az egész világ asszonyaihoz fordulhat amikor azt kiáltja: Le a fehér rabszolgakereskedés! A kongresszus nagy lelkesedéssel fogadta az érdekes beszédet.

— **Az óbudai gimnázium.** A jövő tanév elején, szeptemberben nyílik meg az óbudai gimnázium III. osztálya. A beiratások június 25-től július 3-ig tartanak, előjegyzéseket már most is elfogad a Timár-utca 12. szám alatt levő igazgatóság.

— **Makfalva a Délvidéken.** *Makfalva* államtitkár, Baróthy miniszteri tanácsos, Lovas osztálytanácsos és Tarnay miniszteri titkár kíséretében a facseti, igazfalvi és monostori telepek megtekintésére Facsetre érkezett. A község fellobogóva várta az államtitkárt. Minden állomáson a községek lakosai zászlóval és zenével lelkesen fogadták az államtitkárt. A telepek bejárása után fényes banket volt Facseten. Az államtitkár délután *Lugosra* utazott.

— **A szegedi fogadalmi templom.** Szeged város közgyűlése a város rekonstrukciójának befejezése alkalmából elhatározta, hogy fogadalmi templomot emel. A kiírt pályázatra 33 pályaterv érkezett be. A pályázat elbírálására kiküldött zsűri most döntött a beérkezett pályatervet felett. Az első díjat, amely 4000 koronás, a zsűri nem javasolta kiadni, mert a pályatervet bár közöttük abszolút becsülik is vannak, nem felelnek meg teljesen a pályázati feltételeknek. A 2000 koronás második díjat *Aigner Sándor* és *Rainer Károly* fővárosi építésznek ítelték oda. A pályatervet közül a tanács fogja ajánlani a közgyűlésnek az építésre alkalmas tervet.

— **A községi és körorvosok kérelme.** A községi és körorvosok országos gyűlésének megbízásából ma délelőtt a képviselőházban nagy küldöttség tisztelettel gróf *Tisza István* miniszterelnök-belügyminiszternél, a fizetési minimum megállapítása, a nyugdíj-, a lakbér-, a fuvar- és látogatási díj és a korpótlék rendezése, továbbá a fizetéseknek az adóhivatalkos utján való kiadása tárgyában. A küldöttségeket báró *Solymosy Ödön* országgyűlési képviselőnek a községi és körorvosok országos egyesületének elnöke vezette, a kérelmet részletező memorandumot dr. *László Samu* kapuvári orvos nyújtotta át a miniszterelnöknek. Gróf *Tisza István* miniszterelnök-belügyminiszter hangsúlyozta, hogy régen foglalkozik a szóban forgó kérdéssel, s igen fontos dolognak tartja mielőbbi megoldását, terminust azonban nem mondhat, de a felől megnyugtathatja a kérelmezőket, hogy ügyük rövid idő alatt elintézés alá kerül, s biztosítja őket jóindulatáról, készségéről pártfogásáról. A küldöttség ezután *Sándor János* belügyi államtitkárt kereste föl, aki szintén megnyugtató választ adott a tisztelegőknek.

— **Baró Podmaniczky Frigyes születésnapja.** Június 20-án lesz báró *Podmaniczky Frigyes* nyolcvanéves. A szabadelvűpárt, a fővárosi közmunkák tanácsa, az Adria-biztosító-társaság, a belvárosi kör és a belvárosi választób küldöttségileg üdvözlök ez alkalmából a bírót.

— **A csendőr kardja.** Karánsebesen ma reggel egy csendőr *Muntján Illés* ruszki csendőr fuvaroslegényt ellenszélülés miatt leszúrta. *Muntján* a szurás következtében meghalt. Az illető legény a sorozáshoz összegyűlt katonaköteleseket izgatta és a csendőrök ezért többször eltávolították, de mindannyiszor visszatért. Utóljára az egyik csendőrt megtámadta, fegyverét megragadta, mire a csendőr kardot rántott és *Muntját* leszúrta.

— **Életunt katoná.** *Vojdicska Ferenc* közhadseregbeli közkapona tegnapi este tíz órakor a Szent László-kórház mögött molibe szúrta magát. Az öngyilkos-jelölt a XVI-os számú helyőrségi kórházba vitték.

— **Véres zavargás.** A Krakóban megjelenő *Nova Reformán*ak írják *Varsóból*: Hétfőn este nagy tűz támadt a *Spissel* Alajos-féle lodzi gyárban. A munkások telenül bámultak a tűz terjedését és eszközágában sem volt segíteni az oltás körül. A rendőrség szétverte a báméskodó és akadékoskodó munkásnépet s közben egy rendőr kardjával megsebesített egy munkást. Erre a többiek felbőszülve rárontottak a rendőrökre s egyet úgy agyba-főbe vertek, hogy meghalt. Erre a rendőrség parancsot kapott, hogy őrítse ki a téséget. A munkások az utca közevét szedték fel s azzal dobálták meg a rendőröket, akiknek időközben kozákok jöttek segítségükre. Sok kozák lebukott lováról a kódbálásoktól és a lovak halálra aposzták őket. Egy rendőrtiszt és egy biztos súlyosan megsebesült. Éjszaka tizenkét óráig tartott a vérontás az égő gyár körül, amikor végre gyalogos katonaság érkezett s rohamlépésben, szuronysegezve szétverte a tömeget. A vizsgálat szerint a rendőrök és kozákok közül meghaltak nyolcan, a sebesültek száma 30. A munkások részén szintén nyolcan haltak meg, de száznál többen súlyosan megsebesültek.

— **Automobil-szerencsétlenség.** *Homburg von der Höheröl* táviratozzák, hogy báró *Leitenberger* és neje, akik a Gordon Bennett-versenyre érkeztek oda Bécsből, ma sétára mentek automobiljukon. A gépkocsi egy fordulónál felborult és a báró meg a neje kizuhantak. Mind a ketten súlyos agyrázkódást szenvedtek.

— **Tanítói jubileum.** Szép ünnepegyeségy folyt le ma az I. kerületi Czakó-utcai községi elemi iskolában, abból az alkalmából hogy *Hümpfner Ferenc* igazgató most töltötte be tanítói működésének negyvenedik évét. A tanács képviselőletében dr. *Demjén Géza* fogalmazó, a tabáni iskolászkéltől pedig dr. *Kertész Aba* elnök voltak jelen. Az ünnepelet *Dikonicz-Tóth* Dániel tanító üdvözölte. *Hümpfner* nevére 200 koronás alapítványt gyűjtöttek, amelynek kamatait egy-egy szegénysorsu s a magyar nyelvben kitünő előmenetelt tanúsító idegenajku gyermek fogja kapni.

— **A burgzsandár.** Buda ismét szegényebb lett egy nevezetességgel. Mint a régi, Országut alatt fekvő házakat kiszorítják a modern bérpaloták, úgy pusztulnak ki régi, jellegzetes alakjai is. Most meghalt egy vén kocsmáros, *Kabon József*, akit a jó budaiak csak burgzsandárnak hívtak, mert mint a király testőre került Budára, ahol elvette egy kocsmáros özvegyét és a fényes katonai uniformist elcserélte a csapláros-kötényre. Abban az időben még Buda Gráccal, Péccsel és Sopronnal együtt az osztrák tisztek penzionopolis volt; olyan olcsó volt benne az élet. Az egykori burgzsandár csapszéke találkozója volt a katonatiszteknek, s amikor az udvar Budára jött, volt kártársai sem mulasztották el felkeresni. Kabon ilyenkor fejdelmhez illő méltósággal fogadta a hódolatokat, amelylyel borát illették. Sok adoma kering a szüretéről, melyet tüneményes akkor rendezett piacon vásárolt szőlővel, mikor a budai hegyekből minden szőlővenyigét kiirtott a fioxera. Az ő ötlete volt, hogy farsang alkalmával két hatosért mindenki annyit ihatott, amennyi csak belefért, de ha bármi okból fölkel a helyéről a vendég a husz krajeárt újra meg kellett fizetni. Rezes orru embertől az utolsó félliterért elvből nem fogadott el pénzt. Nem csoda, ha a budaiak mély megilletődéssel gondolnak a sirba tért burgzsandárra.

— **Amerikába.** *Fiuméből* jelentik, hogy a *Cunard*-társaság *Ullonia* nevű gőzöse kedden este indul New-Yorkba, ahová a hó 30-án reggel érkezik. A hajón hatszáz kívándorlók kelt utra, kik jobbára a Tisza vidékéről valók. Az *Ullonia* ezuttal még *Palermot* sem érinti, hanem egyenesen New-Yorkba megy.

— **A szocializmus ellen.** Szencziációs hírt közöl a német szocialisták főorgánuma: *Vorwärts*. A cikk címe ez: *Új világlat a szocializmus ellen* és arról szól, hogy legközelebb új, hatalmas napilap fog megjelenni szocializmus ellenes tendenciával *Deutsches Reich, Zeitung für alle Deutschen* címmel. Ennek az újságnak az eredeti terv szerint már szeptember elsőjén kellett volna megjelennie, de est a határidőt most elhalasztották. Az új vállalat rendkívül

nagyarányu lesz s lapja naponta félmillió példányban fog megjelenni.

— **A magyarságról.** Bátor *Sigra* Pál szép levelet intézett gróf *Zichy Jenő*höz, az Országos Magyar Iskola-Egyesület elnökéhez, amelyben tudatja, hogy a magyar nyelv terjesztését lankadatlan erővel előmozdító egyesület számára — régebbi adományain kívül — újabb 500 koronás alapítványt tesz, s egyuttal a vele rokonságban lévő *Szelka*-család nevében szintén 200 koronával járul az egyesületi tőke gyarapításához.

— **Halálozás.** Impozáns módon temették el ma délután *Szécsi* Antalt, a kiváló magyar szobrászt, Lendvay-utcai műterméből. A vég-tisztességadásra nagyszámú közönség gyűlt egybe. A beszentelést *Stieber* Vince terézvárosi apátlébános végezte fényes segédlettel. A pap imája és a kórus megható gyászenéke után a koporsót kivitték a hatfogatú gyászhintóra és megindult a halottas menet a kerepesi sírkertbe, ahol a halottat örök nyugalomra helyezték.

Hacker Mayr nagykanizsai bórkereskedő tegnap meghalt Nagykanizsán. Az elhunytban *Hoffmann Mihály*, az *Adóügyi Szaklap* szerkesztőjének neje, édesatyját gyászolja.

Poszonyból táviratozzák: *Horkai báró Horeczky* Ferenc címzetes püspök, a poszonyi társaskáptalan prépostja, ma délután 85 éves korában, hosszú betegség után végelegnyugalomban meghalt. *Horeczky* január hóban ünnepelte 40 éves katonai jubileumát. Az elhunyt *Gvadányi József* költőnek rokona volt, kiről 1887-ben könyvet is adott ki.

Kopenhágából táviratozzák: *Ganel* nagykereskedő, ki több sarki expedíciót, ezek között *Nansen* grönlandi és *Hoogard* jeges-tengeri expedícióját felszerelte, ma délelőtt elhunyt.

— **Alamizsnakérés törrel.** Vakmerő merényletnek a híre érkezik Triestből. *Morpurgo* Giuseppe ottani tekintélyes nagykereskedő ellen tegnap délben, az izraelita jótékony egyesületben, melynek ő az alelnöke, merényletet követtek el. *Morpurgo* az egyet két másik tagjával beszélgetett, amikor két segélykérőt vezettek be. Az egyik igazolta, hogy ő *Hana* Márkus nevé, korfui illetőségű, triestli lakos és segélyt kért. Azt mondták neki, hogy várjon, amíg rá kerül a sor. *Morpurgonak* ezalatt másik szobában akadt dolga. *Hana* észrevétlenül utánalopódzott és egy háromlélű törrel orvul bal oldalába szúrta, s törét eldobva, cimborájával együtt futásnak eredt. Az üldözősükre siető emberek azonban az utcán elfogták őket. *Morpurgo* sebbe súlyos ugyan, de nem életveszélyes. Azt mondta vallo-másában, hogy bérnyilkosság áldozata. A merénylet okának egy rágalmozási pert tart, amelyet egy jó barátja az *Il Gole* című lap ellen indított s amelyben ő mint terhelő tanu szerepelt. A mérénylet tagadja, hogy a gyilkosságot felbélrelve követte volna el. Azt mondja, hogy azért akarta *Morpurgót* megölni, mert nem adta meg neki azonnal a kért segélyt.

— **Öngyilkos uriaszony.** Nyitráról táviratozzák, hogy *Sajmovics* Ede emőkei nagybirtokos felesége megmérgezte magát és nagy kínok közt meghalt. Hátrahagyott levelében öngyilkosságának okát nem említi. Őt kiskorú gyermek siratja.

— **Házasság.** *Zollner* Béla, a M. Kir. Operaház tisztviselője, ma a VI. kerületi anyakönyvi hivatalban házasságot kötött *Erdei* Rezsín kisasszonnyal.

— **Vérnyomok.** Titokzatos ügyben nyomoz most a nagyvárad rendőrség. *Kovács* István rendőrt tegnapelőtt a déli órákban értesítették, hogy a Szarvas-soron levő egyik ház udvarán *Bulzán* János rovott multu csavargó körülbelül százhusz korona értékű tollat kinal eladásra. *Bulzán*, akinél egy ágyterítőbe burkolt csomag is volt, a rendőr láttára hátrahagyta a tollat és futásnak eredt. Utközben egy ház udvarába behajította a nála levő csomagot. Itt azonban utólrta a rendőr és igazolásra hívta fel. *Bulzán* birokra kelt a rendőrrel és valóságos harcot vívott vele, míg végre a központból kiküldött három másik rendőr segítségével legyűrték a veszedelmes embert és bevitték a rendőrségre. Az elhajított csomagban egy papi szalonkabát, egy óv, egy prémes női kabát, egy kék szalagszokor s egy töltött forgópisztoly volt. A szalonkabátban *friss vérnyomok* vannak. *Bulzán* a

vallatásnál minden felvilágosítást megtagadott. A nagyvárad rendőrség most a csendőrséggel egyetemben folyamathatja tette a nyomozó eljárását a rejtelmes ügyben.

— **Tűz a vasut mentén.** *Berlinből* jelentik: Iszonyu tűzvész pusztít tegnap délután óta a *pullitzi* vasut mentén. Huszholdnyi földön kigyulladt százezer vasuti sítalpa és a kátránnyal itatott fatömeget nem lehet elol-tani. *Berlin* egész tüzoltósága kivonult a veszedelem színhelyére, sőt a 4. testőrezredet is kirendelték, mert a tüzoltók legnagyobb része néhány óra multán kimerült. A lángok estefelé már a *Bethesda-kórház faláig* terjedtek. A kétszáz beteget biztos helyre vitték. A vasutigazgatóság beszüntette a vasuti közlekedést egészen *Wittenbergig*. Sok vonat nyílt pályán vesztgel. A tüzoltók közül igen sokan megsebesültek.

— **Az odachi gyógyintézet.** A német és francia gyógyintézetekben régen divó váltóármu villamos fürdők tavaly óta, amiut nekünk jelentik, dr. *Konried* intézetében, a semméri *Eddlachban* is be vannak vezetve. Nem szükséges tehát többé, ezen a szivbátalmak el-leli kitünő fürdők használatá céljából, messze intézeteket felkeresni. Kitünő eredményeket ért el az intézet a nauheimi szénsavas sósfürdők-kel is.

— **Az osztályorszájték huzása.** Az osztályorszájték mai huzásán *hetven ezer koronát* nyert 16397; *huszonöt ezer koronát* 33669; *tízezer koronát* 99131; *ötezer koronát* 35961; *háromezer koronát* 4363; *kétezer koronát* 12108 108710; *ezer koronát* 72384 89197 47627 13470 50704 55653; *ötszáz koronát* 47916 30952 50503 87844 40886 11973 11380 54807 2714 99148; *háromszáz koronát* 1840 13274 25094 29341 30680 31019 66660 50152 82677 23502 45928 41483 82829 94593 97476 820 77008 95904 942 60939 107882 14615 19020 22493 50429 75311 59443 68366 84162.

Gaedicke Kossuth-Lajos-utca 11. szám alatt lévő sorsjegyrövidjából kerül ki a 99131. számú sorsjegy, amely a mai huzáson 10.000 koronát nyert.

A „General Slocum“ katasztrófája.

— *Ezer ember halála.* —

Budapest, június 16.

A mai részletes tudósításokból táru fel csak igazi képe annak a szörnyűséges hajó-tűzkatasztrófának, amelynek sok-sok száz áldozata tulnyomóan ártatlan gyermek volt. Az *Iroquois*-színház katasztrófájára emlékeznek vissza az emberek, mikor most ennek a végzetes szerencsétlenségnek a hírét veszik, de a *General Slocum* hajónak a tűzkatasztrófája még annál is rémesebb, mert a legborzasztóbb elemhez, a tüzhöz, itt még az örvénylő hullámok is csatlakoztak, hogy közös erővel végezzenek anyyi gyermekkel és anyával. Mert férfi csak kevés volt ezen a kiránduló-hajón, csak gyermek és asszony. Mulatni, élvezni mentek itt is a kicsinyek, mint annak idején abba a leégett színházba, és a mulatságból itt is a legsötétebb siralom és gyász lett. Leg-alább is *ezer* lélek esett áldozatul ennek a borzalmas katasztrófának s hogy rövid egymásutánban immár két tűzvész ragad el ilyen nagy tömegekben gyermekeket, annál nagyobb a megdöbbenés a gondviselés kifürkészhetetlen végzésével szemben. New-York városának jó része olyan is, mint valami nagy országos gyász idején, a mindennapi élet rendes mozgalma a nagy lidérenyomás alatt megszűnt, az üzleteket bezárták.

A különböző időben érkezett táviratok a következőkben számolnak be a katasztrófáról.

Newyork, június 16.

A katasztrófát az egyik verzió szerint az idézte elő, hogy egy spiritusz-gyorsforraló, amelyen a kiránduló tojást főztek, felborult és a lángok gyorsan szétterjedtek

a hajó fedélzetén, ahol a kátránnyal itatott deszkákön hó táplálékra találtak. Mire a matrózok a tüzet észrevették, mar annyira elharapódzott, hogy minden oltási kísérletük hiábavalónak bizonyult. Egy másik verzió szerint a tűz a konyhában keletkezett, ahol a tűzhelyen zsirt olvasztottak. A zsir egyszerre csak megyulladt, óriási láng csapott ki a lábasból, mire a szakácsok rémülten kirohantak. A láng egyszeriben kiesapott a fedélzetre, ahol erős szél élesztette. A mentésnél különösen kitüntette magát egy *Cooney* nevű rendőr, ki tizenkét emberéletet mentett meg olyanformán, hogy mindannyiszor a vízbe ugrott. Amikor *tizenháromszor ugrott be, megfult*. A *gőzös kapitányát*, aki annyiban hibás volt, hogy a hajó menetét, midőn az már égett, gyorsította, *lelartóztatták*. Az áldozatok számát körülbelül *ezerre teszik*. Tegnap estig *háromszáztizenthet holttestet* fogtak ki. A hajó fedélzetén *ezer gyermek és ötszáz nő*, de csak száz férfi volt. A gyermekek a tüz keletkezésekor az étteremben voltak, hol fagyaltot osztottak ki köztük. Sűrű sorokban álltak egymás mellett és amikor elhangzott a vészkiáltás, hanyatt-homlok rohantak fel a fedélzetre, amely az óriási teher alatt beszakadt, miközben nagyon sokan megsebesültek és elpusztultak. A kapitány a part felé akarta terelni a hajót, — de az, mielőtt a partot elérte volna, elsüllyedt. A hajón levő férfiak mindegyike mentőövet kötve a derekára egy-egy gyermeket kapott fel és így a vízbe ugrott. A víz sodra azonban oly erős volt, hogy emiatt csak kevesen menekültek meg. A hajón *2500 mentőv volt, de oly magasan felcsatolva, hogy a gyermekek nem érhették el*.

Szemanuk beszélik, hogy a tűz kitörése idején a hajó hátsó részében voltak az asszonyok és a gyermekek, ahol egy zenekar játszott, és egy-két perc alatt olyan rohamosan terjedt a tűz, hogy megfékezésére gondolni sem lehetett. A konyhaszemélyzet, mikor a konyhában a tűz a megyulladt forró zsirtól kiütött, a helyett, hogy a tüzet oltotta volna, elmenekült.

Délig a *General Slocum* tűzkatasztrófájának 212 halottját terítették ki. A megmenekültek között van *Haas*, a Márkus egyházközség lelkésze, akinek felesége és leánya a tűzben pusztultak el. Ezeket mondotta el a borzalmakról:

— Olyan jeleneteket, amelyek itt le-játszódtak, nem látam soha és nem is hiszem, hogy ember valaha látott volna. Az asszonyok jajgattak, gyermeküket keblükhöz szoritották, némely anya két-három gyermeket tartott karjaiban. Egyszerre a fedélzeten is felloboztak a lángok és most rettenetes jelenetek következtek. Azokat az embereket, akiket még nem pusztított el a szörnyű hőség, a mentőcsónakba gyömöszölték, némelyeket lábbal tiportak bele. A hajó korlátja a nagy nyomás alatt le-tört, sok gyermek belesett a csatornába, sok asszony önkénti ugrott a vízbe. Sohasem fogom elfelejteni azt a rémes jalkiáltást, amikor egy mentőhajó közeledni látszott és a halálra rémült emberek kétségbeesve kiabáltak segítségért. Conklin főgépész a helyén maradt és elégett. A víz nem volt nagyon mély, de rohanó áradat volt azon a helyen. Az asszonyok és gyermekek, akik a fedélzetről leugrottak, *csaknem mind a vízbe fulltak*, a mentőövek ellenére is s bárha asztalokhoz, székekhez kötözték oda magukat. Mindenféle hajók siettek a veszedelem színhelyére, ahol már gyermekholt-testek uszkáltak a vizen, melyek közül sokan egymást átölelve tartották, sok holttest rettenetesen megcsonkítva, vagy a nagy tolongásban szétaposva. Feleségem, leányom és én a hajó szélén álltunk, de annyira szoritottak bennünket, hogy egyszerre mind a hármán a vízbe estünk. Mélyen alámerültem és amikor újra a víz színére kerültem, több száz embert pillantottam meg, akik a víz színén igyekeztek magukat tartani. Kétségbeesett sikoltozásukat sohasem fogom elfelejteni. Körülnéztem, hogy meglássam családomat, de feleségem és leányom nyomtalanul eltűntek. Most elhagytam az eröm, elajultam s csak akkor tértem eszméletemre, mikor már szárazföldön voltam.

Egy másik szemtanu azt mondja, hogy sok anya a félelemtől megőrült és beledobta gyermekét a vízbe.

Este hetedfél óráig a General Slocum halottai közül 306-ot terítettek ki. Az áldozatok száma több mint ezer, akiknek legnagyobb része gyermek. Annyi holttestet halásztak ki, hogy csak úgy hevenyében lehetett őket a csatorna partján elhelyezni. A megmenekültek legnagyobb része égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenül járt kirándulók az amerikai német lutheránus egyházközség hívei voltak.

Ugy látszik, hogy a hajó kapitánya követte el a végzetes hibát, amely a szörnyű katasztrófát előidézte, azzal, hogy nem a part felé, hanem messze, a szél ellen fordította a hajót és így a szél csak élesztette a tüzet. A kapitányt és a hajókalauzokat letartóztatták és mint vizsgálati foglyokat szállították a kórházba.

A városban az egész negyedben nagy a gyász. Minden üzlet be van zárva. A lelkeslélek és a templom előtt az utcán bódékat állítottak fel, ahol az újságok és a rendőrség adja tudtul az áldozatok nevét. Ezren és ezren állodogálnak a bódék körül. Van olyan család, amelynek csak egy tagja menekült meg. Napok telnek el, amíg az áldozatok számát és nevét pontosan meg lehet állapítani.

New-York, június 16.

A General Slocum gőzös tüzekatasztrófájára vonatkozólag beható vizsgálatot indítanak. A hajó legénységéből csak egy főpincér pusztult el, a többieket letartóztatták. Azt beszélük, hogy a mentőövek nemcsak hogy elérhetetlenek, de részben régiek és hasznavehetetlenek is voltak. Hogy tulajdonképpen hogyan történt a katasztrófa, nehezen állapítható meg, mert azok közül, akik a katasztrófát túléltek, még sokan eszmélet nélkül vannak. Mivel sok asszony és gyermek nem értett angolul, még nagyobb lett a zavar. A keleti városrész alsó részében alig van család, amely ne veszítette volna el valamelyik tagját. Roosevelt elnök Haas lelkesnek és Marcus községnak táviratilag részvétét fejezte ki.

Berlin, június 16.

A General Slocum gőzhajó katasztrófájáról New-Yorkból a következő kábel-távíratra érkezett a Berliner Lokalanzeigernek:

Eddig 483 holttestet fogtak ki s száznál több a megmenekült sebesültek száma. Még nem tudják, hogy hányan hiányzanak. A hajón harmadfélézen lehetnek, legnagyobbb részt gyermekek. A legtöbben akkor haltak meg, amikor a General Slocum már egészen lángba borult és feloldálára dült. Az elveszett hajón a mentés teljes lehetetlenség volt. A szerencsétlenül jártak majdnem kivétel nélkül németek. Egész családok égtek oda és veszték a vízbe. Egy család tizenhét tagja közül senki sem menekült meg. Az eddigi vizsgálat azt kétségtelenül megállapította, hogy a hajó személyzete gyávan viselkedett. Csak a kapitány maradt a helyén az utolsó pillanatig, a matrózok elsőből menekültek. Egy Haas nevű lelkész a kórházban idegrohamot kapott, aztán idegbenulása esett. A németek lakta városnegyed gyászba borult. Nincs ház, amelynek halottja ne volna.

London, június 16.

New-Yorkból táviratozzák, hogy a borzasztó tüzvész a hajó konyhájában keletkezett. A tűzhelyen kiforrott temérdek sok zsír, amely telefeeskenedett köröskörül mindent és a láng kicsapott a szelelő-nyílásokon a fedélzetre. A szakácsok elmenekültek s a legénység már csak akkor vette észre a veszedelmet, amikor a konyha lángban állott és a középfedélzet átégett.

Az anyák mint a vadállatok, úgy küzdöttek, hogy gyermekeikkel a hajó orrához juszanak, ahová még nem jutottak el a lángok. Sok száz gyermeket előbb halálra tapostak, csak aztán égtek el. Szülők hármával, négyével összekötötték gyermekeiket, deszkát, széket erősítettek rájuk s a vízbe dobták. Ezek közül alig menekült meg valaki. A fedélzeten

nem volt száz férfi sem; ezek hősiiesen viselték magukat. Egy-egy férfi több gyermeket ölelt át s a vízbe ugrott velük, hogy uszva érje el a partot. A folyó olyan erős sodru, hogy csak néhányan jutottak egy-egy sziklához. A partról többen látták a katasztrófát, de az iszonyattól nem tudtak felocsudni.

Newyork, június 16.

A halottvizsgáló-hivatal és a tűzoltó-parancsnok egyöntetűen mintegy 1000 emberre teszik a General Slocum hajó katasztrófájánál elvesztett emberek számát.

Lelőtték Bobrikovot.

Budapest, június 16.

Helsingforsból jelentik, hogy ma délelőtt a szenátusban gyilkos merényletet követtek el Bobrikov, Finnország főkörmányzója ellen. A merénylő egy szenátusi hivatalnok volt, aki miután két revolverlövessel Bobrikovot súlyosan megsebesítette, önmagát lötte agyon.

A merényletnek, bármennyire fogják is tagadni Pétervárott, politikai jellege van és egyik jelenségeül tekinthető az Oroszországban uralkodó általános elégtelenségnek. A gyilkos merénylet egyuttal szimptomája a finnek elkeseredésének is, akiket a szabad eszmék iránt fogékonyabbnak híresztelt II. Miklós cár alatt alkotmányuk utolsó romjaitól is megfosztottak.

Egymásután törölték el önállóságuk intézményeit, a finn csapatokat beolvasztották az orosz hadseregbe és hogy a forrongó lakosságot megfélemlítsék, hat évvel ezelőtt a zord lelkű Bobrikov tábornokot nevezték ki Finnország kormányzójává.

— Ön gondoskodni fog arról, írta neki a cár, hogy Finnország lakóinak szívében az a tudat verjen gyökeret, hogy Finnország többi hű alattvalóim közös hazájával a legszorosabban egyesítettessék.

Már ez a leirat nyugtalanította a finneket, de még inkább Bobrikovnak az a beszéde, amelyet röviddel hivatalba lépése után intézett a finnkövetségekhöz. Azt mondta, hogy csak annyiban fogja Oroszország a finnek autonómiáját tiszteletben tartani, amennyiben azok Oroszország hatalmával és tekintélyével nem ellenkezének.

A telivér orosz tábornok helyt állott szavának, mert kéréllhetien szigorral, a leg-erőszakosabb eszközökkel buzgólkodott a finnek eloroszosításán. Keresztülérőszakolta a szenátus és a kerületi hatóságok hivatalos nyelvűül az orosz nyelvet és a cár parancsára beolvasztva a finn ezredeket az orosz hadseregbe, azt is elrendelte, hogy a finn-csapatok Oroszországban is elhelyeztessenek. Mindez erőszakosságok ellen a finnek 524000 ezer aláírással ellátott feliratot készítettek, de a cár nem fogadta a küldöttséget, míg Bobrikov a parasztlakó küldöttségét utasította el.

Már most a néma ellentállás kora köszöntött be Finnországba. A lakosság gyászt öltött és a színházakat és mulatóhelyeket kerülte, sok ifju pedig az orosz kaszárnyáktól való félelmében elhagyta hazáját.

Mindez semmit sem használt. Bobrikov a rettegett honvédelmi javaslatot csakugyan a képviselőház elé terjesztette és mikor az négyhavi tanácskozás után visszavetette a javaslatot, Miklós cár utasította Bobrikovot, hogy a császári leirathban elrendelt katonai reformnak jövőre is kéréllhetetlenül szerezze érvényt.

E parancs folytán Bobrikov először is a

sajtóra tette rá kezét, sőt a cenzorokat is pörbe fogta, azonkívül tatár ügynököket küldött az országba, akik a szegényebb parasztlakó körében pénzért hódoló aláírásokat gyűjtöttek a nemzetipárt ellentállásának kijátszása végett. Európa legkiválóbb szellemei iparkodtak Trarieux vezetése alatt közelébe jutni a carnak, hogy meglágyítsák szívét, de a cár még csak nem is fogadta a küldöttséget, sőt azóta még rosszabbra vált a finnek sorsa. Az elnyomott nép némán tűrte kétségbeesett helyzetét, még azokat a szenvedéseket is, amelyeket a keletázsiai háboru mért rá, de a helsingforsi merénylet mégis annak a jele, hogy az orosz hatalmasoknak még sok keserves órát fog szerezni a tehetetlen finn nép.

Berlin, június 16.

A Wolff-ügynökség jelenti Helsingforsból: Bobrikov főkörmányzót ma délelőtt a szenátusban egy szenátusi hivatalnok forgópisztolylövessel súlyosan megsebesítette, majd magát lötte agyon.

Pétervár, június 16.

Helsingforsban a szenátus lépésében ma délelőtt Bobrikov főkörmányzót két revolverlövessel, amelyek közül az egyik altestébe hatolt, súlyosan megsebesítették. A merénylő agyonlőtte magát.

London, június 16.

A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: Bobrikov főkörmányzó ellen Helsingforsban a merényletet Schaumann szenátor fia követte el. A főkörmányzó az altestébe kapott súlyos sebéen kívül, mely a gyomrot érte, nyakán könnyű sérülést szenvedett.

FŐVÁROS

(*) A Gellért-szobor átadása. A kormány ma adta át a Gellért-szobrot a fővárosnak. Az átadáson megjelentek Tarkovich József államtitkár, Halmos János polgármester, Vosits Károly tanácsos, Heuffel Adolf középítési igazgató és Dakos János műszaki tanácsos. Tarkovich államtitkár néhány szóval átadta a szobrot s a polgármester kijelentette, hogy a főváros gondozni fogja.

(*) Négy iskola. A főváros négy iskolát épít, mind a négyet szeptemberben kellene megnyitni. A mérnöki hivatal azonban most azt jelenti, hogy az építő-munkások sztrájkja miatt az iskolákat szeptemberre megnyitni nem lehet.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Közönyt közönnnyel. Moreto elmés Polilláját ma Tóth Elek szólaltatta meg, aki ezuttal harmadszor lépett föl a nemzeti színpadon. Merkució után Prinzi Valle, Prinzi Valle után Polilla: valóban a fiatal vendégzenész meggyőző bizonyosságát adta sokoldalúságának. S nekünk mégis az a gyanunk, hogy Tóth Eleket nem láttuk az igazi oldaláról; nem láttuk a tehetségének és kvalitásainak leginkább megfelelő szerepkörében. Ez a szerepkör minden valószínűség szerint a modern életet tárgyazó polgári színműben virágozik Tóth Elek számára; azokban az alakokban, akik szalonkabátot viselnek és a mostani emberhez közelebb állanak, mint a kosztümös, romantikus korszakok embe- reihöz. Vendégzereplésének a benyomása így is kedvező — nem nagyon kellemes hangja ellenére, amelyhez igazán hozzá kell szokni a mi színpadunkon, ahol a szép és dallamos hangok egész zenekara van együtt — de a hatás nagyobb lehetett volna, ha egy pár egészen ujkori darab szerepében mutatja be magát.

** Operai vizsgálat. Az Országos Zenakadémia operai osztályának négy végzett növendéke vizsgázott ma este az Operában, ahol tegnap Erkel Ferenc halálának az emlékére Hunyadi Lászlóval fejezték be a nyolc és fél hónapos szezon. Maleczky né tanítványai közül közül Kazalné-Babos Biri, Oltean Klótild és

Hazucha-Schnegon Erzsébet. — *Ábrányiné* nővendékei közül *Kiss Klára* állott a nyilvánosság elé. *Kazalné* a *Sába királynéja* negyedik felvonásából *Sulamith* könyörgő áriáját énekelte, majd a *Bajazzók* első felvonásából *Nedda* márdárdalát és a szerelmes duót *Silvióval*. Az első részlet megválasztása nem volt szerencsés. *Kazalné* szép, meleg hangja itt is érvényesült ugyan, de csak töredékesen, mert a zajos énekkarok minduntalan elnyomással fenygették. Az orkeszter és az énekkarok fortissimóival itt csak hatalmas drámai organum állhat ki a versenyen. Annál szabadabban irányult ez a csengő tiszta hang a *Bajazzók* kettősében, ahol teljes szépségével hatott és jövője iránt a legjobb reményéseket ébresztette lelkesen tapsoló hallgatóiban. *Oléan* Klótdil *Ofélia* téboly-jelenetét adta elő *Thomas Hamletjéből*. Jól iskolázott hangja tömör és egészséges, koloraturája előkelő. Jeles kvalitásokat visz magával a színpadra, ahol kellemes külseje is előnyére válik. *Hazucha-Schnegon* Erzsébet *Aidából* a *Nilus-parti áriát*, majd *Amonasróval* és *Radamessel* a kettőst énekelte. Alakja gyönyörű, de ének dolgában még sok tanulásra van szüksége, hogy a színpad dicsőséget teremjen neki. Valóságos meglepetés volt az utolsó számban, a *Nürnbergi babában*, *Kiss Klára* briliáns éneke és tüzről pattant, kedves, elragadó játéka. Meleg érzés, üde vidámság, pajkos grácia egyesül ezüstesengős hangjában és ritkaszerű trilláival, gyönyörű futamaival a koloratura legnagyobb nehézségeit játszva győzi le. Az volt az általános benyomás, hogy kiválóbb, eminensebb szubrett-tehetség hosszú évek óta nem került ki az Akadémia énekkolájából és megvan immár az a szerencsés találat, aki arra van hivatva, hogy az Opera színpadán *Paulinét* és *Ábrányiné* nyomdokaiba lépjen. A közönség nyílt színen viharos tapsal árszította el a kasszonyt, aki végül a *Gárdista-keringőt* énekelte és gyönyörű staccatóival még fokozta föllépésének a rendkívüli hatását.

**** Zenészkolai záróvizsga.** A Nemzeti Zenedének *Kladinkó* Vilmos hegedűművész tanár vezetése alatt álló négy hegedű-osztálya ma tartotta záróvizsgáját, az intézet dísztermében. A növendékek egytől-egyig ritka képzettséggel játszották el vizsgálati darabjaikat, ami *Kladinkó* Vilmos tanárnak kitűnő pedagógiai rendszerét dicséri. Különösen kiűntek: *Schuller* Minella, *Tar Imre*, *Karátsonyi* Margit és *Heinrich* Emília.

SPORT

••• A krakói versenyek. A krakói versenyegylet háromnapos meetingjének ma volt a második napja. Ma sem volt nagyobb érdeklődés. *Martinkovich* három, *Holmes* két versenyt nyert. A részletes eredmény a következő:

I. *Krakói nagy gátverseny.* Díj 3400 korona. Távolság 3200 méter. Mr. *Paul Portosa* (Krause) első, *Hastrmann* (Eltz) második, *Heinchen* (Raus) harmadik, azután *Grál*. Totalizátor: 10: 12. Helyrefogadások: I. 50: 56. II. 50: 63.

Wanda-díj. Díj 2500 korona. Távolság 2090 méter. Lovag. *Ostria-Ostaszewsky Camelotteje* (*Martinkovich*) első, *Octavius Holmes* második. Totalizátor: 10: 24.

III. *Kaszinó-díj.* Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Zangen I. *Bátranya* (*Holmes*) első, *Reporter* (*Martinkovich*) második, *Partanna* (*Milburn*) harmadik. Azután: *Kalunia*, *Lovrana*, *Rybenski*. Totalizátor: 10: 34. Helyrefogadások: I. 50: 87. II. 50: 60.

II. *Igazgatósági díj.* Díj 3500 korona. Távolság 1000 méter. *Schindler* L. *Kitty* (*Martinkovich*) első, *Tigra* (*Cleminson*) második, *Vorrisi* (*Bulford*) harmadik. Totalizátor: 10: 15.

V. *Allandíj.* Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter. *Schindler* L. *Parthenia*-ja (*Martinkovich*) első, *Standart* (*Holmes*) második, *Attok* (*Jasek*) harmadik. Totalizátor: 10: 11.

VI. *Eladóverseny* Díj 1800 korona. Távolság 1200 méter. Zangen J. *Rother bon-ja* (*Holmes*) első, *Faincánt* (*Cleminson*) második, *Pamacas* (*Bulford*) harmadik. Azután: *Escamillo* (*Ruthard*), *Menyasszony* (*Nváray*). Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 52. II. 50: 52.

VII. *Tavaszi akadályverseny* Díj 2300 korona. Távolság 3600 méter. *Bartosch* Mr. *Dol-*

lar-ja (Krause) első, *Lidictrip* (Koller) második, *Dalia* (Raus) harmadik. Totalizátor: 10: 31.

* **Gold Cup.** *Ascotban* ma a *Gold Cup* szép tiszteletdíjért mérköztek Anglia legjobb idősebb lovai. A 4000 méteres távolságu versenyben, mint egy táviratunk jelenti, az outsider *Trowaway* győzött. Második lett *Zinfandel*, harmadik *Sceptre*. *Trowaway* startodszá 20: 1 volt.

Nyíltér.

Lelegegásabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosítási-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Tiszta a kölesönösség elvén alapszik.

Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesek nincsenek.

Összes vagyoni 1902. december 31-én

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:
BUDAPEST, IV., Andrassy-ut 20.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az Ur szolgálja.** A *Budapesti Napló* 1903. március 23-iki számában ilyen címen írta meg egy *zalatnai* koldus temetésének odisszeját. *Kimpján* Péter zalatnai cipész panaszos levele volt a cikk anyaga, amelyért *Csiky* János főesperes sajtópört indított. *Kállay* Miklós vizsgálóbíró kihallgatta a cikk szerzőjét, dr. *Hajdu* Miklóst, aki ellen ezzel, bár a felelősséget elvállalta — vádhatározat nélkül — véget ért a sajtóügyi eljárás. A budapesti büntetőtörvényszék vádtanácsa már dr. *Hajdu* Miklóst meg sem idézte, egyedül a panaszoslevél írója ügyével foglalkozott mai ülésén *Czárán* táblai bíró elnöklésével.

A zalatnai cipész, *Kimpján* Péter panaszos levelében elmondotta, hogy *Csiky* János zalatnai főesperes eltemetett egy *Sáfar* Ferenc nevű vak községi koldust és temetési költségek fejében 22 korona 60 fillért követelt tőle mint a világtalan koldus rokonától. Ezt az összeget a főesperes könyörtelen módon be is hajtotta rajta. Megírta még azt is, hogy a főesperes a temetési díjra más forrásból is kapott 20 koronát. Ezt az összeget a gyulafehérvári püspök küldte s a főesperes mégis ő rajta vette meg végrehajtási uton az egész 22 korona 60 fillért. A levélíró szemére is vetette a főesperesnek ezt az eljárását, mire ez — a levélíró állítása szerint — felugrott a székeről s gazdaszónyáival együtt a legalávalóbb szidalmakkal illették, majd melten ragadták s letépték ruháját s csak ügyvel-bajjal tudott megmenekülni a paplaktól. A gazdaszóny meg akkor is utána kiabált: — Maga egy büdös oláh, tudja meg, hogy én fogom előlni, hogy mennyit számíton a főesperes ur a temetési költségre! *Csiky* János főesperes sajtó utján elkövetett rágalmazás és beesületérsítés vétségéért porbe fogta *Kimpján* Pétert. A sajtóügyi eljárás folyamán *Kimpján* a levél tartalmáért elvállalta a felelősséget s vállalkozott a valódiság bizonyítására is. A mai vádtanácsi tárgyaláson védője dr. *Németh* Béla kimutatta az iratokból, hogy *Kimpján* levélét *Vézi* Józsefhez mint országgyűlési képviselőhöz s mint a köztéren szérelő férfiuhoz intézte s mint ilyenlőt kért tőle orvoslást s állítólag nem kérte, hogy levele lapban közlötessék. Mivel ezek alapján sajtó utján elkövetett vétségéről nem lehet szó, hanem beleslötérsítés vétsége foroghat csak fenn, kérte a védő a B. P. 263. §-a értelmében az ügynek a büntető-járársbírosághoz való áttételét. A vád-

tanács megállapította ugyan a védő által felhozott tény, hogy a terhelt az inkriminált levelet *Vézi* Józsefhez mint országgyűlési képviselőhöz intézte s hogy tőle nem közzététel, hanem orvoslást kért, mégis, tekintettel arra, hogy terhelt a felelősséget elvállalta leveleért, midőn levelet elküldötte, tudomásával kellett bírnia annak, hogy *Vézi* József országgyűlési képviselő egyszerűmínd főszerkesztő. A vádtanács ezzel az indokolással *Kimpján* Pétert vád alá helyezte s az ügyet nem az esküdtsekhez, hanem a törvényszékhez utasította azzal a megokolással, hogy a *lelkész* nem tekinthető közmegebiztatásban eljáró egyénnek.

TÁVIRATOK

Páris, június 16. *Lagrange* Mihály ideérkezett és azonnal a Bourbon palotába ment, ahol a karthauziak ügyében kiküldött vizsgáló-bizottság őt azonnal kihallgatta.

A dalai lámát elfogták.

Giangcse, (Tibet.) június 16. Egy angol lovasított gyalogcsapat elfogta a lámát, ki éppen *Lasszából* jött és kijelentette, hogy ha az angolok *Lasszához* közelednek, a tibetiek halálukig küzdenek. Hozzátette, hogy a *dalai láma* minden előkészületet megtett a *Khinába* való menekülésre.

Egy cseh vasgyár aranykora.

Brünn, június 16. Egy cseh lap közli, hogy a *witkowitzi* vasműrészvénnyársaság nagy telket vásárol és gyártelepeit készül jelentékenyen kibővíteni, mert a *witkowitzi* vasművek Oroszország részéről nagy megrendeléseket kaptak hadihajópáncél szállítására és a trieszti *Stabilimento Tecnico* is a *witkowitzi* vasműveknek engedte át megrendelésnek egy jelentékeny részét; az összes megrendelések 60 millió koronát tesznek ki.

A cseh lap értesülése szerint a delegációk által megszavazott 450 milliónyi hadügyi kiadásnak is legjelentékenyebb részére a *witkowitzi* vasműveknél fog a hadügyi kormány rendeléseket tenni s ezért a társaság ágyudatóteleppel fogja kibővíteni a gyárakat.

Közzgazdasági táviratok.

Bécs, június 16. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buzai* tiszavidéki 9.60—9.95—K.; *bánsági* 9.90—9.70 K.; *mosoni* 8.95—9.25 K. *Rozs*: tót felvidéki 7.—7.15 K.; *pestmegyei* 6.30—7.15 K.; *déli vasuti* 6.70—6.85 K. *Tengeri* 5.45—5.65 K. *Zab* 5.80—6.40 K., *válogatott* 7.20 K.

Bécs, június 16. (A *Budapesti Napló* tudósító jätöl.) A *déltüni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: *Osztrák hitelrészvény* 639.—, *Magyar hitelrészvény* 741.—, *Bécsi bankgyesület* 278.50, *Union-bank* 509.50, *Länderbank* 425.75, *Osztrák-magyar államvasut részvény* 633.—, *Déli vasut* 78.—, *Elbavölgyi vasut* 422.50, *Északnyugati vasut-részvény* —, *Dohányrészvény* 330.—, *Rimamurányi vasmű* 485.50, *Alpesi bányarészvény* 408.75, *Májusi járadék* 99.20, *Magyar koronajáradék* 97.15, *Osztrák koronajáradék* 128.—, *Lombard* 117.38, *Török sorsjegyek* —, *Német birodalmi márka* —, *Napoleon d'or* 19.06.

New-York, június 16. (Terménytörzsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: *New-Yorkban* helyben 12.— (12.10), *Juliusra* 11.18 (11.19). *Szept-re* — (11.03). *New-Orleansban* helyben 12.1/2 (12.7/8). — *Petróleum*: *Stand white* *New-Yorkban* 8.05 (8.05). *Stand white* *Philadelphában* 7.90 (8.—). *Raffined in Cases* 10.65 (10.75). *Credit Balances at Oil City* 1.59 (1.59). — *Zsir*: *Western steam* 7.10 (7.05). *Rohe és Brothers* 7.05 (6.90). — *Tengeri irányzata* állandó. — *Juliusra* 54.1/4 (54.—). — *Szept-re* 54.1/4 (54.1/2). — *Dec-re* — (—). — *Buza irányzata* állandó. — *Piros ősi helyben* 1.09 (1.09 1/2). — *Juliusra* 91.3/8 (91.5/8). *Szeptemberre* 84.— (84.3/8). — *Dec-re* 83.3/4 (84.1/8). — *Májusra* — (—). — *Gabona szállítási díja* *Liverpoolba* 1.— (1.—). — *Kávé*: *fair Rio* 7. sz 7.— (7.—). — *Juniusra* 6.— (5.80). *Szept-re* 6.25 (6.05). — *Liszt*: *Spring Wheat* *clears* 3.90 (3.90). — *Cukor*: 3.3/8 — (—). — 3.3/8. — *Őn*: 28.— 28.50 (28.20—28.40). — *Réz*: 12.62—12.75 (12.62—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(28)

Két hétig figyelte meg György bajtársainak ezt a viselkedését, akkor aztán az ezredadjudánsához fordult, az egyetlen emberhez, aki az egész idő alatt igazán barátságosan és bajtársilag bánt vele.

— Tudtam, hogy így lesz, — mondotta a gróf — és mindent megettem, ami csak tellett tőlem, hogy azt az ellenszenvet, amely ön iránt a tisztikarban uralkodik, eloszlassam. Közbeléptem önért és intettem bajtársaimat, hogy ne kergessék önt a végletekbe, fájdalom, hiába. Ha nem is mondanám meg, bizonyosan tudja, hogy a legtöbben a Wilberg-ügyben való magatartását rosszalják; tudják, hogy pénzt kért kölcsön önőtől, s zokon veszik, hogy ön nem adta kölcsön neki a kért összeget, az urak azt hiszik, hogy akkor Wilbergnek nem kellett volna fegyvert fognia maga ellen. Hogy az ön pénze csakugyan megmentette volna-e, különösen miután kártyaadóssága ugyis ki van fizetve, vajjon nem kényszerítették-e őt egészen más dolgok arra, hogy fegyvert ragadjon, azt hiszi maga Wilberg dönthetné el, az ő aija pedig örökre elnémult. Ezt is próbáltam megmagyarázni az uraknak, hanem fájdalom, ez sem sikerült. Ugy látszik, hogy ezenkívül is sok mindenféle miatt neheztelnek öre az urak.

Halálsápadtan ült az adjutánsszemben. — Hát így vagyunk. Hiszen mindig gondoltam magamban, de hogy ilyen súlyos szemrehányást tesznek nekem, ezt nem vártam. Mit tehetek én ez ellen?

— Már beszéltem erről a parancsnokkal. A legközelebbi lépés az volna, hogy ön becsületbírósági vizsgálatot indíttasson maga ellen, de hát ez erre majd azt mondtam, a legesekélyebb ok sem forog fenn. Talán megváltoztatná az egy kicsit ön iránt a hangulatot, ha nekem s a parancsnoknak megmondhatná, hogy mit tudott meg az utolsó pillanatban Wilbergről és mi akadályozta meg abban, hogy segítsen rajta, mi bírta rá önt, hogy olyan súlyos vádakot emelt ellene. Nem mondhatja meg ezt nekem? Ha kivánja, természetesen elhallgatom mindenki előtt, noha persze az volna a legjobb, ha mindannyian megtudhatnák.

— Erre nézve az elhatározásomat főnn kell tartanom, egyelőre csak arra van engedélyem, hogy ha föltétlenül szükségesnek találom, közöljem önökkel azt, amit megtudtam. Most azonban, azt hiszem, hogy nem hallgathatok tovább.

És elmondta azt, amit Olga beszélt el neki.

— Az adjutáns figyelmesen hallgatta, s amikor György befejezte, jó ideig némán ült ott.

— Szabad az ön véleményét tudnom, gróf ur?

Az adjutáns még mindig hallgatott, hanem aztán hirtelen felpattant.

— Pfiu! — Az utálattól megrázkódva még egyszer ezt mondotta: — Pfiu!

György kezdettől fogva tudatában volt annak, hogy kifogástalanul járt el, de azért megkönnyebülten sóhajtott fel:

— Érthetőnek találja tehát gróf ur, hogy nem adtam neki azt a pénzt?

Az adjutáns hirtelen feléje fordult:

— Érthetőnek? Egészen természetes, hogy ön annak a... annak a... — valami jehót keresett Wilbergre, de az utolsó pillanatban meggondolta magát mégis — azt akarom mondani, hogy természetes, hogy ilyen körülmények között nem segített rajta és mindenki osztozni fog nézetemben. Érttem önt és azt a fiatal hölgyet, hogy kínos volna önöknek, ha nyilvánosságra kerülne ez a história, de hát a nevére is nem kell megmondani.

— Alig hiszem, hogy megkapom rá az engedélyt de felelősséget vállalok érte, amikor arra kérem, hogy közölje a parancsnok urral azt, amit elmondtam önnek. Akkor

talán megbeszélheti velük és megmondhatja nekik, hogy tájékozva van és eljárásomat kifogástalannak tartja. Ennek meglesz talán a kívánt eredménye.

— Kell, hogy eredménye legyen. Kérni fogom a parancsnokot, hogy alapos menyörgősádját ereszszen meg az urakhoz, s ha önként nem térnek észre, akkor kényszeríteni kell őket rá. Biztosítom önt, hogy a parancsnokkal együtt megteszszük önt mindazt, ami módunkban áll.

— Köszönöm, gróf ur.
Az adjutáns menni készült és bucsúzóul kezét nyújtott Györgynek. Első ízben történt most, hogy a gróf kezét nyújtott neki, az első nyájasság volt ez, amelyet György hosszú idő óta tapasztalt, első ízben történt, hogy valaki melegen beszélt vele és pártját fogta. Ezzel ugyan semmi sem változott meg, de György azért olyan boldognak érezte magát, mint ahogyan már régóta nem, s annak az elismerése, hogy teljesen korrektül cselekedett, nagy elégtételt szolgált neki.

Alig ismert is rá Olga, amikor este fölkereste. Az utóbbi időben csaknem naponként eljött hozzá, mert György estéről-estére otthon tartózkodott és egyre csak azon töprengött, hogy ugyan mi lesz. Semmiféle meghívást nem fogadott el, sehol nem mutatkozott, csak magának élt és szüleinek hosszú leveleket írt, amelyekben baját panaszolta el. Szükséges volt az neki, hogy a családjá előtt kitarja a lelkét, de amikor a levelek készen voltak, akkor Olga rendszeren a kályhába vetette őket.

— Szüleid nem segíthetnek rajtad, nem adhatnak neked tanácsot, miért izgatnád és szomorítanád hát őket haszontalanul — felelte neki először, amikor a levelet megsemmisítette s György belátta, hogy a leánynak igaza van.

Ma is rögtön a levél felől kérdezősködött Olga, s el sem akarta neki hinni, hogy egyáltalában nem írt levelet.

— Ugyan mi történt?
György beszámolt neki arról a beszélgetésről, amelyet az adjutánssal folytatott és végül megkérdezte:

— Szabad-e mindannyiunknak megtudni, hogyan bánt veled Wilberg?

Olga sokáig ült ott elgondolkozva, aztán így szólt:

— Nagyon szeretlek, s ha használhatnék neked ezzel, akkor szívesen beleegyeznék, hogy nyíltan beszélj. De nem okos dolog, a te érdekében sem. Mi köze a világnak ahhoz, hogy szeretjük egymást? Egy fiatal hadnagynak nem kell éppen az embereknek az orrára kötni, hogy barátinője van, s a világnak nem kell tudni hogy hívják és mi esett meg vele. Hiszen akadhatnak olyanok is, akik a viszonyunkat zokon vennék tőled, s minek akarod ennek kitenni magadat?

— György homlokán esőkölt.
— Igazad van, mint mindig, a legrövidebb idő alatt az egész város tudna a dolgunkról és rosszalnák.

És nem tudta, hogyan történt, de hirtelen arra kellett gondolnia, hogyan fogadná Hildegard ezt a hírt. Visszaérkezése óta nem látta még, de gondolatai naponként ott voltak nála és most is világosan maga előtt látta a képét.

— György, min gondolkozol el ilyen komolyan?

A fiatal tiszt fölrezzent töprengéséből, nevetve állott előtte Olga.

— Hiszen egészen megfeledeztem rólam? Legalább is egy perc óta meredsz már magad elé, hát mire gondolsz?

György adós maradt a válaszzsal.

— Ne haragudjál — kérte — gondolataim egy kicsit elkalandoztak.

— A szép Párisba?

Györgynek akaratlanul is mosolyognia kellett.

— Nem egészen odáig, hanem most már jtt is vannak megint melletted.

És György gyöngéden megölelte a leányt.

IX.

Tiszti gyűlés volt, amelyre az ezred összes tiszturait berendelték Winkler hadnagy kivételével, s valami tulságosan sze-

liden nem bánt az ezredes az ő hadnagyaival. Az ő izgatott hangulatában, amelyben amugy is leledzett, s attól való félelmében, hogy talán mégis nyugdíjazták, szépen megköszönte, hogy még egy botrányt éljen át az ő tisztikarában, pedig ez kikerülhetetlen volt, ha a többiek meg nem változtatják a viselkedésüket Winkler irányában. Felvilágosította az urakat, amennyire csak fel volt rá jogosítva, hogy György olyan kifogástalanul viselkedett, hogy mások is példát vehetnének róla. Eleinte arra gondolt a parancsnok, hogy három hadnagyból álló deputációt küld Györgyhöz, hogy bajtársainak iránta való bizalmát fejezze ki és az igazságtalan gyanu miatt bocsánatot kérjen tőle. Sokáig tanácskozott erről az adjutánsával, vajjon nem tartoznak-e Györgynek fényes elégtétellel, de ez leintette a dolgot. A sok többet ártana, mint használna, ha a parancsnok ragaszkodnék ahhoz, hogy a többiek hivatalosan bocsánatot kérjenek, akkor az alig lecsillapult kedélyek újra felnyulnának. Az ingerültség újból fellángolna és a vezeklést annál is inkább nagy megaláztatásnak éreztetnék, mivel György mégis csak bugris és a nemességnek mindig kínos, ha így kell szólnia a bugrisához:

— Igazságtalan voltam irántad.
Ezt az ezredes is belátta végül, azért hát csak menyörgő filippikát tartott, amelyet ezekkel a szavakkal fejezett be:

— Meghagytam Wethorn grófnak, hogy naponként tegyen nekem jelentést arról, hogyan viselkednek Winklerrel szemben. Ha csak egyetlen panasz jut is a fülemhez, ha megtudom, hogy önök közül csak egy valaki is nem úgy viselkedik a jövőben, ahogyan ezt minden körülmények között kívánom, akkor majd gondoskodni fogok arról, hogy az illető három nap mulva már egy határszéli helyőrségben érezze magát. Erre szavamat adom.

Ez használt, legalább annyiban, hogy a tiszturak a jövőben nem mertek már nyíltan Winkler ellen ellen lázongani és olyan dolgokat beszélni, amelyek az ingerültséget növelték ellene. Érzelmekket nem változtattak meg és barátságosabbak sem lettek a parancsnok kirohanására, de gondolataikat elrejtették, s külsőleg, ha nem is voltak barátságosak, bizonyos udvariasságot mutattak. Még mindig átkozottul messze volt György a bajtársi viszonytól, de mégis csak többet kapott, mint amennyit az utóbbi napok után remélhetett. Tisztársainak mostani viselkedése bizonyos elégtételt szolgált neki és amilyen jó volt a szíve, szinte bánta, hogy az uraknak miatta annyi gorombaságot kellett lenyelniük, de viselkedésében, minderről semmit sem árult el, egyformán udvarias és szeretetreméltó maradt, de azért egyformán ünérzetes és biztos is, mint amilyen azelőtt volt. Mindenekelőtt pedig úgy tett, mintha sejtelve sem lenne arról, hogy mit tárgyaltak a tiszti gyűlésen és hivatalosan sem volt arról tudomása, mert gróf Wettborn nem tartotta helyesnek, hogy egyenesen tudassák vele, hogy a tiszték előtt ő miatta tisztázták a helyzetet. Az is nagy megalázása lett volna a nemességnek a polgári osztály előtt. Hogy György olyan ügyesen adta a tájékoztatást, hogy egyetlen szóval sem tért vissza arra a bizalmatlanságra, amelyet vele szemben tanúsítottak, hogy semmiképpen sem kérkedett azzal a fényes elégtétellel, amelyhez úgy jutott, hogy a többiek orrot kaptak, hogy ezental is olyan szerény maradt, az bizonyos hatással volt a beavatottakra a tisztikarban.

Ha György nem is árulta el, de azért észrevette, hogy lassanként megváltozott a javára a hangulat. Erről csak Olgának beszélt, de haza pedig azt írta a leveleiben, hogy most már hamarosan nagyon boldognak érzi majd magát az ezredben. Ideje is volt, mert idestova egy éve volt már az ezrednél. György egy éreze, hogy egészen más ember lett belőle, jökedve visszatért megint és vig természete elnyomott benne minden borus gondolatot, amely az utóbbi időben gyötörte.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Hú előfizető. Tíz koronába kerül. — **Egy előfizető.** Az ilyen kitüntetés semmiféle címvel vagy egyéb előnnyel nem jár. — **O. M. Mór.** Felsőbb szőlő- és borkészítési tanfolyam: Budapest, V. Akadémia-utca 16. szám; Magyar királyi kertészeti tanintézet: Budapest, I. Gellért-hegy, Ménesi-út 45. szám. A debreczeni, kassai, keszthelyi és kolozsvári gazdasági tanintézetben hat középiskolai bizonyítványt veszük föl. — **Sárospataki.** Budapestnek vannak. — **Lili. Nyitra.** 1. Az álmolátásokra nem ritka kivételei csak megerősítik a szabályt. Az agysectek működését ugyanis sok minden hatás elérheti rendes pályájuktól, így különösen az eszmetársulás, az ugynevezett associatio ideum. 2. Sajtóhíba volt. 3. E helyütt ilyen magántermészeti ügyekről minden készségünk mellett se írhatunk. — **276.052. számú előfizető.** 1. Mindenesetre célszerűbb a személyes jelentkezés, mert így közvetlen érintkezés révén inkább kap részletes fölvilágosítást is. Az igazgatóságnál vagy valamelyik üzletvezetőségnél jelentkeztek. 2. Beléphet. A kinevezés határidejét mi nem állapíthatjuk meg. — **E. G.** Kérelmezheti, de eredményre nincs nagy kilátás. — **H. A.** Ilyen tövényjavaslat nem készül. Külön rendelet nem szól az oknküli felfüggesztésről. — **S. P. Német-Ecska.** Bármely könyvkereskedés révén megszerezheti. Sorsjegyeiről legközelebb. — **298934.** Tegyenek rendes feljelentést az ügyészségnél. — **Győri kereskedő.** A gyámhatóság illetékes az ügy megindítására. — **Bécs.** A családfeenntartót is behívják póttartalékos szolgálata. Hogy fennforog-e majd annak idején a kedvezményre való jogosultsága, azt ma bajos eldönteni. Úgy látszik, megvannak a feltételek. — **T. D.** Nem biztos, mikorra várható.

KÖZGAZDASÁG

A kamarai választás. A budapesti kereskedelmi és iparkamarai választás ellen tudvalévőleg főlebbezzést adtak be. A kereskedelmi miniszter új skrutíniumot tartott s annak eredménye alapján az ipari osztályban **Vikár Béla** és **Gyömöri Manó** helyett **Kriszhaber Leót** és **Dán Leót** jelentette ki megválasztottnak. A kereskedelmi szak változatlan maradt.

Kereskedelmi szakoktatás. A budapesti kereskedelmi akadémia vezető-bizottsága ma báró **Kochmeister Frigyes** elnöklésével ülést tartott. Az elnök szíves szavakkal üdvözölte **Sándor Pál** országyűlési képviselőt mint a bizottság új tagját és néhai **Szélba József** tanárnak az intézetben szerzett kiváló érdemeit a jegyzőkönyvben öröközte meg. A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnak 900 K., a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak és az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnak 800—800 K. adományért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Az érettségi vizsgálatokon 97 jelelt közül csak kettőt utasítottak javító-vizsgálatra, 10 felett meg jeseles és 25 föl, amely eredményért a vezető-bizottság **Szuppán Vilmos** igazgatónak és az egész tanári testületnek jegyzőkönyvi elismerést szavazott. Elvben elhatározta a bizottság, hogy a kereskedelmi akadémia főiskolai tagozatában a legközelebbi iskolai évre fakeskedelmi szaktanfolyamot létesít.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Forgalmunk sok kívánnivalót hagyott hátra ma is. Az üzlet főleg tojásban és baromfi-ban szilárd. Részleteiben a következőleg alakult az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahús eleje 90—96, hátulja 90—108 korona 100 kilonként. Élő borjúban nagyok a felhozatalok, miért is vidéki öllött borjúk el vannak hanyagolva. Mai ár hosszan sulylevonás nélkül 80—90 fillér kilonként. Lehuzott sertéshus 124—130, sertések szalonnával 108—120 fillér kilonként. — **Tojásban** kis hozatalok mellett szilárd az üzlet és ma I. rendű friss telt árú 57—59 koronát jegyzett eredeti ládánként. — **Tejtermékek:** I. rendű szövetkezeti teavaj 194—210, jó friss főzővaj 140—160, tehénturó 20 fillér kilonként. — **Vágotl baromfi:** I. r. tisztán kezelt hizott libák kilója 120—136 fillér. — **Élő baromfi:** rántani való csirke 1.20—1.60, sütni való 1.60—2.20, tyúk 2.40—3.20, hizott liba 5.60—8.— korona páronként. — **Özek** élénken keresettek, mai ár 140—160 fillér kilonként. Vaddisznó 70—90 fillér kilonként. Szőlőrak 16—26, levesrak 3—5 korona kilonként. — **Cseresznye** 16—44, meggy 24—50, eper 20—40 fillér kilonként minőség szerint. — **Új burgonyában** a hiány megszűnt, ma már nagy mennyiségek kerültek eladásra és **ma az ár tegnap 10.— korona volt, addig**

ma 8.— koronára hanyatlott métermázsánként felett rózsburgonyáért.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökor 1312 darab, magyar tehén 452 darab, szerbiai ökor 770 darab, szerbiai tehén 50 darab, növendékmárha 90 darab, bivaly 119 darab, bika 192 darab, összesen 2985 darab és — darab a hét folyamán a vesztegvásáron. — Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökor 161 darab, fejőstehén 174 darab, igás bivaly — darab, tűző — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökor legjobb minőségű 68.— K.-tól 75.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, 80 kilonként élő sulyban, középminőségű 62.— K.-tól 67.— K.-ig, silányabb minőségű 56.— K.-tól 61.— K.-ig. Magyar parasztmárha jobb minőségű 62.— K.-tól 68.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 52.— K.-tól 60.— K.-ig. Tarka hizott ökor legjobb minőségű 72.— K.-tól 80.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, középminőségű 66.— K.-tól 80.— K.-ig, silányabb minőségű 56.— K.-tól 74.-ig. Szerb és boszniai ökor, legjobb minőségű 58.— K.-tól 69.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 50.— K.-tól 57.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 64.— K.-tól 77.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 54.— K.-tól 62.— K.-ig. Bivaly 40.— K.-tól 56.— K.-ig, kivételesen 60.— K.-ig. Magyar tehén 48.— K.-tól 66.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Tarka tehén 50.— K.-tól 72.— K.-ig, kivételesen 76.— K.-ig. Csontozni való marha — K.-tól — K.-ig. Mind 100 kilonként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökor elsőrendű 68.— K.-tól 70.— K.-ig 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, 780.— K.-tól 820.— K.-ig páronként, középminőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként. Hizalmi való ökor, fehér 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig. Fejőstehén, keresztzett színes 180.— K.-tól 320.— K.-ig darabonként, bonyhádi faj 280.— K.-tól 400.— K.-ig darabonként, kivételesen — K.-tól — K.-ig, igás bivaly — K.-tól — K.-ig páronként. A felhajtás mintegy 500 darabban kisebb volt a múlt hetinél; a kereslet helybeli részárak részéről gyengébb, míg külföldiek részéről valamivel jobb volt. Az árak változatlanok maradtak. Elsőrendű jármos ökrökre az üzlet kielégítő s aránylag magas árakon értékesíthetők. Fejős tehenekre az üzlet lanyhább volt.

Borjувásár. 1904. évi június hó 16.-án. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 1120 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növendékmárha 90 darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borjú I. rendű 85—92 f.-ig, kivételesen 96 — fillér, II. rendű élő borjúkért 70—80 f.-ig 1 kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 52—66 f.-ig. Növendékmárha 54—68 f.-tól — f.-ig. I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig 1 k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat változatlanul lanyha volt.

Sertés-konsumvásárl jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és köztárgyház intézősége.) Június 16.-án. Felhajtás összege 369 drb sertés, 42 darab süldő. Előző napi eladatlant maradvány 160 darab sertés, 4 darab süldő, összesen 529 darab sertés, 46 darab süldő. Eladott 444 darab sertés, 24 darab süldő. Eladatlant maradvány 85 darab sertés, 22 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak hanyatlottak. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 94 — K.-ig, II. rendű 280—350 kilogrammig 87—92 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló 85 — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—99 fillérig, fiatal közep 220—300 kilogrammig 85—96 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 82—93 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig 96 — fillérig, süldő 88—100 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősulyban értendők.

Bécsi szarómarhavásár. Június 16.-án. (Saját tudósított telefonjelentése.) A mai vásárra felhozottak: 4103 darab borjút, 1118 darab élő sertést, 1608 levagott sertést, — darab élő juhot, 145 darab levagott juhot, 294 darab bárányt.

Eladási árak: Élő borjú 80—120 fill. elsőrendű — fill., kiv. — fill., levagott borjú

90—108 fill., legelsőrendű 110—124 fill., legelsőrendű 126—132 fill., élő juh 66 — fillér, elsőrendű — fill., legelsőrendű — fillér, kivételesen — fill., zsirsertés — fill., fiatal sertés — fillér, kivételesen — fillér, levagott nehéz sertés 100—112 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt — fillér, zsirra hizalt sertés — fill., könnyű sertés 116—120 fillér, elsőrendű süldő — fillér, levagott juh 64—92 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 10—25 K., kivételesen — korona páronként.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 16.

Megfelelő kínálat és mérsékelt kereslet mellett készbuzában eleinte szilárdan tartott volt az irányzat, később azonban gyengült és egyenlegkelt pár fillérel visszaesett. — Rozsban mérsékelt a forgalom, változatlan árakon, takarmánycikké szilárdan tartottak.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 80 k. 9 K. 50 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 45 f., 800 mm. 80 k. 9 K. 47½ f., 100 mm. 80 k. 9 K. 45 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 45 f., 300 mm. 79 k. 9 K. 45 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 42½ f., 100 mm. 79 k. 9 K. 40 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 200 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 300 mm. 79 k. 9 K. 30 f., 1000 mm. 77 k. 9 K. 42½ f.

Fehérmegyeyéki: 100 mm. 79 k. 9 K. 20 f.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 79 k. 9 K. 17½ f., 100 mm. 77 k. 9 K. 07½ f.

Bácskai: 1100 mm. 76 k. 9 K. 27½ f.

Zentai: 3500 mm. 76 k. 9 K. 25 f., 3200 mm. 76 k. 9 K. 25 f.

T-becei: 504 mm. 78 k. 9 K. — f.

Dunai: 1000 mm. 75 k. 8 K. 82½ f.

Raktárúru: 2000 mm. 77 k. 9 K. — f., 200 mm. 77 k. 8 K. 90 f., 1280 mm. 76 k. 9 K. 97½ f.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 35 f., paritás. **Zab:** 150 mm. 5 K. 95 f., 100 mm. 5 K. 75 fillér.

Tengeri: 300 mm. 5 K. 21½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Kilos	50 kilogramm ára		Kilos	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	8.80	9.05	79	9.20	9.35
"	77	9.—	9.15	80	9.25	9.40
"	78	8.85	9.20	81	9.35	9.45
Fehérmegyeyéki	76	8.70	8.95	79	9.10	9.25
"	77	8.85	9.05	80	9.20	9.30
"	78	8.90	9.10	81	—	—
Pestvidéki	76	8.70	8.95	79	9.10	9.25
"	77	8.85	9.05	80	9.20	9.30
"	78	8.90	9.10	81	9.30	9.40
Bánsági	76	8.60	8.80	79	9.05	9.20
"	77	8.70	8.90	80	9.—	9.10
"	78	8.80	9.—	81	—	—
Bácskai	76	8.80	9.05	79	—	—
"	77	8.95	9.15	80	—	—
"	78	9.—	9.25	81	—	—
Szerb	76	—	—	81	—	—

Egyéb gabonafajták	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Buza	uj elsőrendű	—
"	középminőségű	—
Árpa	takarmányúru, I. r.	6.25—6.50
"	másodrendű	6.—6.25
Köles	elsőrendű	5.—5.30
Zab	középminőségű	5.80—6.05
Tengeri	belföldi 6	5.60—5.75
"	belföldi új	5.30
"	6 fehé	—
"	uj román vagy bolgár	—
"	cinqquantin	—
Repcse	káposzta	10.—10.50

A határidőüzlet folyamán a következő

kötések történtek:

Juniusi buza —
 Októberi buza 9.10—9.11—8.96
 Májusi rozs —
 Októberi rozs 6.84—6.78
 Juliusi tengeri 5.21—5.18
 Auguszt. tengeri —
 Májusi tengeri (1905) 5.52—5.57—5.50
 Májusi zab —
 Októberi zab 5.88—5.85
 Auguszt. repce —

Dél egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Májusi buza
 Októberi buza 9.96—9.97
 Májusi rozs
 Októberi rozs 6.76—6.77
 Májusi tengeri

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Juliusi tengeri, Augusztusi tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Repece augusztusra, Délután fél 5 órakor zárul, Májusi buza, Októberi buza, Októberi rozs, Májusi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi repece.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Államadósság, Magyar államadósság, Osztrák államadósság, Egyéb nyilvános községek, Bankok, Közeledési vállalatok részvényei, Malmok, Vasmű- és gépgyár-részvények, Külföldi vállalatok részvényei.

esőn — Török dohányrészvény — Alpesi bányarészvény — Olasz járadék — Disconto Commandit 186.60. Magyar hitelbank — Altalános villamosági Edison 213.10. Dynamit Trust 163.75. Gelsenkirchener 216.75. Harpeni 199.—. Laurakohl 242.—. Az irányzat szilárd.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde irányzata jobb külföldre szilárdabban folyt le, a forgalom azonban mérsékelt maradt, dőben az üzlet csendes volt, csak magyar aszfalt-részvények emelkedtek néhány koronával.

Valuta és ércáru változatlan. Előtőzsde szilárd. Osztrák Hitelrészvény 640.—641.25. Magyar Hitelrészvény 745.—. Jelzálóbank 500.50. Városi villamos vasut 330.— korona.

A déli tőzsde csendes. Zárultak: Osztrák hitelrészvény 640.75—641.—. Magyar Hitelrészvény 744.—. Rimamurányi vasmű 485.—. Jelzálóbank 500.50. Közúti vaspálya-társaság 570.— korona.

A helyi értékek piaca nyugodt. Kötöttett: Egyesületi budapesti fővárosi takarékpénztár 2303. Magyar országs központi takarékpénztár 1555. Magyar aszfalt részv. társaság 136.—138.50—137.— korona.

A prémiumüzletben díjaztositásokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9—11 korona, 1904. június hó végére 12—14 korona.

Utőtőzsde. 4 órai zárlatkor maradt: Kötöttett: Osztrák hitelrészvény 639.50—640.—. Magyar Hitelrészvény 743.—. Leszámlítóbank 449.50. Rimamurányi vasmű-részvény 484.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 638.75.—. Közúti vaspálya részvény 570.—. Városi villamos vasut 330.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with 4 columns: Item name, Pénz, Áru, Pénz, Áru. Items include Államadósság, Magyar államadósság, Osztrák államadósság, Egyéb nyilvános községek, Bankok, Közeledési vállalatok részvényei, Malmok, Vasmű- és gépgyár-részvények, Külföldi vállalatok részvényei.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserü langu-latnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfoyakokat állapította meg:

Jegyzékek: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznózsír: budapesti 61.50—62.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 50.50—51.— korona, 3 darabos 54.—54.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai 13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Külföldi magasabb jegyzékek, magyarországi esőjelentésekkel egyetemben, kissé megjavították a mai előtőzsdén az árfoyakokat, de később ismét felükerekedett az üzleti csend és a Köln. Ztg. által jelentett orosz vereség híre az árfoyakok lemorzsolódtak.

A déli tőzsde elején az árfoyakok tartották magukat, de aztán a tőzsde csendesebb lett és nyomasztó üzleti csendben zárult.

Bécs, június 16. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjáradék 117.95. Magyar koronajáradék 97.15. Tiszai és szegedi kölesön-sorsjegy 160.—. 4% magyar földtehermentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 740.75. Magyar nyeresémi-kölcsön-sorsjegy 207.—. Magyar leszámlító- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 485.—. Magyar kereskedelmi bank 2745. Magyar cukoripar 1840.—. Magyar vasuti kölesön üzletben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálóbank 499.—. Adria hajózási r. t. 472.50.

Bécs, június 16. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjáradék 99.20. 4% esztjáradék 99.—. 99.70. 4% osztrák aranyjáradék 118.35. Osztrák koronajáradék 99.20. 1860. sorsjegy 152.35. 1864. sorsjegy 254.—. Osztrák hitelsorsjegy 463.—. Osztrák hitelrészvény 639.25. Angol-osztrák bank —. Unionbank 518.—. Bécsi bankgyűléslet 509.50. Osztrák Länderbank 425.50. Osztrák-magyar bank 1617.—. Osztrák-magyar államvasut 632.75. Déli vasut 77.75. Elbevolgyi vasut 422.—. Dunagőzhajózási társaság 335.—. Alpesi részvény 408.75. Dohányrészvény 330.—. 20 frankos arany 19.03. Cs. kir. arany (vort) 11.31. Londoni váltóár 239.37. Német bankváltók 117.40. Lipót-kohó 325.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 687. Török sorsjegyek 127.75. Az irányzat gyengült.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 16. (Zárlat.) 4% papír-járadék —. 4% eszt-járadék —. 4% osztrák aranyjáradék 101.10. 4% magyar arany-járadék 99.75. Elbevolgyi vasut —. Osztrák hitelrészvény 201.—. Magyar koronajáradék 97.40. Déli vasut 16.60. Osztrák-magyar államvasut 136.—. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegyek 216.—. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölesön —. Magyar vasuti beruházási köl-

csőn — Török dohányrészvény — Alpesi bányarészvény — Olasz járadék — Disconto Commandit 186.60. Magyar hitelbank — Altalános villamosági Edison 213.10. Dynamit Trust 163.75. Gelsenkirchener 216.75. Harpeni 199.—. Laurakohl 242.—. Az irányzat szilárd.

Páris, június 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —. Új török-konzol 85.25. Egyiptomi járadék 105.45. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 1140.—. 3% os francia járadék 98.17. 4% os spanyol járadék 86.65. 3% os új törleszhető járadék —. Crédit foncier de France 685.—. Alpesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölesön —. Görög kölesön 229.50. Váltó Olaszországra 1/8. Váltó Amsterdam 206.25. Váltó Brüsszele 0% pari. De Beers 491.—. Chartered 49.—. 5% os bolgar kötelezvény 421.—. Magyar arany-járadék 101.05. Déli vasut —. Váltó Londonra 252.25. Osztrák aranyjáradék 100.50. Török sorsjegy 123.—. Meridional vasut —. 4% os olasz járadék 104.05. Ottoman-bank 585.—. 3/8% os francia-járadék 98.17. Osztrák földhitelintézet 127.5. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 316.50. 4% os 1896. román kölesön 85.95. Dohányrészvény 363.—. Váltó Bécsre 104.18. Váltó német piacokra 122.25. Rio 2307.—. East Rand 198.50. Randfontein 807.50. Magyar jelzálóbank 529.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 16. (Zárlat.) 4% 2% os papír járadék —. 4% os osztrák aranyjáradék 101.30. 4% os magyar aranyjáradék 99.65. Osztrák hitelrészvény 201.20. Osztrák-magyar államvasut 136.—. Északnyugati vasut —. Bustiehradi vasut —. Londoni váltóár 204.05. Bécsi bankgyűléslet 129.50. Villamos részvény —. 3% os magyar aranykölesön 82.60. 4% 2% os esztjáradék 100.—. Osztrák koronajáradék 99.50. Magyar koronajáradék 97.25. Osztrák-magyar bank 116.70. Déli vasut részvény 16.60. Elbevolgyi vasut —. Bécsi váltóár 851.66. Párisi váltóár 209.33. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 207.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 16. (Zárlat.) 4% 2% os eszt-járadék 99.70. 1860. sorsjegy 152.50. Déli vasut 103.—. 4% os Osztrák aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 201.10. Osztrák-magyar államvasut 135.70. Olasz járadék 16.20. 4% os magyar arany-járadék 99.50. Az irányzat csendes.

A budapesti-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 16. A sertésüzlet irányzata: bogyadt. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Öreg nehéz (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 113—114 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban 114—116 fillérig.

Sertésletszám: 1904. június 14. napján volt készlet 36.454 darab. — 1904. június 15. napján felhajtott 1089 darab. 1904. június 15. napján elszállított 200 darab. 1904. június 16. napján maradt készletben 37.353 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 16. — Kinevezések. A belügyminiszter a marosvásárhelyi állami kórháznál rendszeresített orvosi tanársegédet, — az első főudvarmester Bolaffio Rikard tartalékos hadnagyot és Silberstein Gusztáv, Károly István főherceg 8. sz. gyalogezredbeli cs. és kir. hadnagyot a főudvarmestri hivatal iradattiszt állományába irnokkák, — a budapesti kir. ítélőtábla elnöke Dolnay Mihály budapesti lakos végeztet joghallgatót a budapesti kir. ítélőtábla lakosára díjaz joggyakornokká, — a kassai kir. ítélőtábla elnöke Fejérváry Géza jogszigorló asztalí lakost a kassai kir. ítélőtábla kerületében díjazott joggyakornokká kinevezte. Pályázatok. Páncsova th. városnál erdőőri állásra június hó 30-ig, — a budapesti kir. zalogháznál hivatszolgálati állásra július 25-ig, — a m. kir. belügyminisztériumnál hivatszolgálati állásra július hó 31-ig, — a nagyvárad kir. törvényszék-nél irnok állásra július hó 15-ig adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Péntek, június 17. Római-katolikus: Perogrin. — Protestáns: Töhötöm. — Görög-orosz: (június 4.) Metrofán. — Zsidó: Tamusz 4. — Nap két: 3 óra 46 percek. — Nyug-szik: 7 óra 43 percek. — Hold két: 7 óra 00

perkor reggel. — Nyugszik: 10 óra 19 perc...

A kereskedelmi miniszter fogad délután fél öt órakor.

Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig.

Könyves Kálmán-lárasági művészeti szalon.

Nemzeti Múzeum. Régiségár, nyitva 9 órától...

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától...

Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától...

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig.

Académiai könyvtár nyitva délelőtt 3-7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sarkán...

Alattkerti a Városligetben nyitva egész nap.

Az aquinumi ásatások és múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Házipari kiállítás (melyben az üzletvezetés...

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Magyar Kereskedelmi Múzeum.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Junius 16. —

Table with columns: Állomások, Ma reggel 7h, Előző 24 órai, Hőmérséklet.

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél...

Hazánkban az idő meleg. Többnyire csak néhány milliméterre...

Az északnyugoti depresszió megerősödve, Skandinávia felé terjedkedett...

Európában Anglia kivételével, az időknek száraz és meleg jellege megmaradt.

Különb: Igen meleg, túlnyomóan derült és száraz idő várható.

Vizállás.

Table with columns: Jan. 15., Jan. 16., Jan. 15., Jan. 16., m.éter.

Charisnyavilág LUKACS M. IV., Kigyó-utca 5. Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

12 HP. gázmotor. alig használt, igen jó, olcsón eladó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fillér.

Levelezés.

Claire, 1892. Hivatalos elfoglaltság miatt, akkor lehetetlen.

Fair girl. What can be the reason of your silence?

Intelligence. very glad to get your letter.

Fair Lady. Why don't you answer me?

Próba. Szeretnék megismerkedni egy hölgykivel.

Énekesnői pályára kiképezetnek tisztességes, szép, jóhangú árva leányok.

Christopras. Csókolom a kezedet édes urnóm.

Mindenki. kérje Hymen' házasságnak lapját.

Betöltendő állások. Derék, nyelv- és újjavarrók felvételt.

Pénztárnoki állás betöltendő. Feltételek teljes.

Irodaszoja. 150 forint óvadék felvétel.

Élsőrangú nőruha és gyermekruhavarrók.

Éhrenreich Paula Király-u. 17. 1534

Zsidó fiúk.

15-17 évesek, erőteljes testalkattal, polgári v. középiskolai III-IV. oszt.

Fair girl. What can be the reason of your silence?

Intelligence. very glad to get your letter.

Fair Lady. Why don't you answer me?

Próba. Szeretnék megismerkedni egy hölgykivel.

Énekesnői pályára kiképezetnek tisztességes, szép, jóhangú árva leányok.

Christopras. Csókolom a kezedet édes urnóm.

Mindenki. kérje Hymen' házasságnak lapját.

Betöltendő állások. Derék, nyelv- és újjavarrók felvételt.

Pénztárnoki állás betöltendő. Feltételek teljes.

Irodaszoja. 150 forint óvadék felvétel.

Élsőrangú nőruha és gyermekruhavarrók.

Éhrenreich Paula Király-u. 17. 1534

Kávécsarnok

Kerepesi-út közelében, 100 liter tejet naponta...

Fodrászüzlet. központi pályaudvar közelében.

Nagy fehérnemű tisztító forgalmazó utcaiban.

Keresztyén tisztességes fiatalembert keresek magamhoz.

Fizetéssel tanulók nyakkendő varráshoz.

Cukorgyári laboratóriumban egy 30-40 frtos gyaktornok állás betöltendő.

Állást keresők. fiatal hölgy, ki egy rövidtáru üzletben.

Intelligens fiatal hölgy, ki egy rövidtáru üzletben.

Rőtőszegéd kiegészítőalkatrészekre azonnali befelcsere.

Kárpitos és díszítő ajánlókhoz házakhoz mindenféle kárpitosmunkákra.

Oktatás. nyelv- és zeneismeret, német, magyar, francia.

Nevelőnök fiatal hölgy, ki egy rövidtáru üzletben.

Üzletek. főterem egy új portáléval ellátott szép üzlethelyiség.

Vesprémben a főterem egy új portáléval ellátott szép üzlethelyiség.

Házak, telkek. a VII. kerületben, asztalos, lakatos.

Saroktelek a VII. kerületben, asztalos, lakatos.

Partle gyermek öltönyök, mindennem gyermek öltöny.

Zuglói telkek

345 öles, olcsón, esetleg feltételekkel eladó.

Gödöllői villa állomás mellett, teljes burattal.

Butor. Faragott hálószoza 100 forint, más butorok olcsón.

Előszoba-székreny. modern stílusban, olcsón eladó.

Butor. különféle hálok, barokk és faragott ebéd-, szalonberendezés.

Egy remek előszoba-székreny és egyes butorok.

Lakás-bérlés. 2 szoba, fűtőszoba és veranda.

Nyári lakás. 2 szoba, fűtőszoba és veranda.

Üzlethelyiség azonnali kiadó, Sip-utca 29.

Kiadó szoba. Elegáns, csendes házban, ural csaldnál.

Csinosan butorozott szoba kiadó, József-utca 5.

Városliget közelében hónapos ágy vagy szoba.

Lakás 2 szoba, fűtőszoba és i. emeleten kiadó.

Partle gyermek öltönyök, mindennem gyermek öltöny.

Kerékpárt

használtat vendék. Minőség, ár, kérétek.

Finom akacmész 5 kilós postakanná 7 korona bérmentve.

Kerékpár igen jó állapotban eladó.

Zongora. rövid, olcsón eladó, József-utca 28.

Öltöny-vasalás tisztítással 3 kor. Csorba József.

Zongora. rövid, hibátlan, sürgősen olcsón eladó.

Szegnő asszony. hat gyermekével a legnagyobb nyomorban.

Szép perzsa. szőnyegek, terítoszok, berendezés.

Szállítások! Az összes földhözvegyekkel.

Cseresznyét csemegeként és befőzni való ökölis.

Két vagy három intelligens ur kitűnő házban.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Manicure

Mme Alice, arc-, kézalapok, maszlörzés.

Kitűnő karban levő 4, 6 és loereju Schuttler-nyomógéppel.

Magyar királyi államasutak Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

Pályázati hirdetés. Magyar királyi államasutak igazgatóság.

SZINHÁZAK.

Péntek, 1904. június hó 17-én.

M. KIR. OPERAHÁZ
Június 17-től augusztus 14-ig
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.

Sötétség.
Színmű 4 felvonásban.
Személyek:
Váry Kálmán Szésvay
Klementin Hebej
Kuma Márkus
Andor Dezős
Rudas József Gabányi
Vera Liget
Erdős László Gyenes
István Gyöcsöl Gál
Ermesztin, neje Jászai
Lajos Császár
Kezdeté 7 1/2 órakor.

VIGSZINHÁZ.
Csók pirulák.
Bobozás 3 felvonásban.
Személyek:
Frontignan Góth
Odette Varsányi
Angèle Kertész
Bicotte Nikó
Lavinette Vendrei
Brackson Szerény
Larigoul Balassa
Maxime Tapolczai
François Bérdi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.
Szevillai borbély.
Vig opera 2 felvonásban.
Személyek:
Gróf Almaviva Mihály
Bartolo Császár
Rosina Olcsika V.
Basilio Vécsy
Figaro Környe
Bertha Szatmári
Ortizsz Körmenyi
Jegyző Palota
Kezdeté 8 órakor.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN
SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. n. 5 órakor. Vége este 10 órakor.

A divatos műhímzéshez

népszerűbbé tette a legújabb szerkezeti körhajtású **WHEELER** és **WILSON** 8-es varrógépet, melyen a tű- és góbelhímzések kivételével a legnehezebb és leggyorsabb. Képviselet minden nagyobb vidéki városban. Ahol nincsen, kérem hozzám fordulni.

HERBSTER KÁROLY Budapest, VII. ker., Károly-kört 9. sz.
A Wheeler és Wilson Mfg. & Co. New-York-es és kir. udvari szállítók magyarországi vezérképviselője.
Nagy árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

UJ-VUKOVÁRI

arctisztító kenőcs
bőrszépítő szappan

Egy nagy tégely ára 1 kor. 60 fill., kisebb 1 kor., szappan 1 kor. Utánzóktól óvakodjunk! Csak **Krajcovic** által **Vukovóra** készített kendős valódi. Minden tégelyen **Krajcovic**, a készítő arcképe látható.

Pfökraktár: Bpest, Király-u. 12. és **Andrássy-út 26. TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza.

Schicht-szappan

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes. Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht”-névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

IV-ik és V-ik bikaviadal

az állatkert külön területén épült fedett Arenában
szombaton, jun. 18-án és vasárnap, jun. 19-én

Pouly Fils Jeles quadrillája, CLARION matador vezetése alatt
LEIGLON szenzációs birkózása!

Ujjonnan megállapított helyáradak:
Pályahely 12-50 kor. Zártsték 8. 6 és 5 kor. Számozott ülőhely 4, 3 és 2 korona.
Jegyek kaphatók a Központi Menetjegyirodában (IV. Vigadó-tér 1.) és a viadal napján d. u. 5 óráig az aréna pénztárában.
Kezdeté este 1/2 8 órakor.

ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 óráig reggeli 4 óráig.
Ma pénteken, június 17-én.
„Elite hagle life-estély.”
Összekötve Coriandoll- és souvenir-áruházzal.
Tündéri kivilágítás!

Uj műsor! A nagy varieté szinpadon Uj műsor!

Az erdő varázsa, látványos állat táncos és énekel, előadja a híres Steiner Zsigmond és társulata. Cobby és Schirker, bámulatos excentrikus nyújtóművészek. Jole és Diaz, kozmopolita énekesnő. Jack in the Well amerikai pantomimista, előadja a Barrall Company. Iben Obed, köz-ekvilárista. The Jamasnottes, japán művészek. Georgos és Gusztó Eddor, alposi jelenet és a még rövid vendégszerződésre megnyert Johnson és Dean, amerikai néger zongoristák.

FOLIES COMIQUE.
A szenzáció: „Első Garzonból”. Aalbach remek alakításával. A szabad területen mindenféle szórakozás.
Honvédezen és különféle zenekarok.
Belépődíj 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér ráfizetéssel érvenyesek.
Szombaton, 18-án nagy spanyol-ünnep!

A legjobb uj és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható
ponyva- és zsák-
FISCHER J. áruházában =
BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákokat és becserelek újra használt terményzsákokat.
Ponyvakölcsöző intézet. Legszolidabb kiszolgálás.
ALAPITVA 1882.

Hirdetmény.
Orosz-ádraili államvasutak igazgatósága 81100. C. III. szám.
A magyar királyi államvasutak igazgatóságától a fenti forgalomban orosz államvasutak kiadott minden menetjegy után 10 kopeka fog beszedett az orosz „Vörös Kereszt Egyet” javára.
Budapest, 1904. május hóban. Az igazgatóság

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijffrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-út 1.
(A nemzeti színház bérházában.)
Igazgató: **TOLNAY LAJOS**.
Vezetik: **STIGNITZ IMRE**.

1902. év végeig
250 millió korona
biztosítás kötötett.

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m.: tőkebiztosítást, túléledés és halálesetre szóló, valamint öregségi nyugdíjbiztosítást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kizárás nélküli biztosításokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezérképviselőség Budapestben, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat a Magyar Államias Hitelbank ad.

A tőke elhalálozás utalmával fizetendő		A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő	
Díjtétel 100 korona után			
Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
25	1.80	34	2.30
26	1.84	35	2.38
27	1.88	36	2.46
28	1.93	37	2.54
29	1.98	38	2.63
30	2.03	39	2.72
31	2.09	40	2.82
32	2.16	41	2.94
33	2.23	42	3.04
		43	3.16
		44	3.30
		45	3.44
		46	3.59
		47	3.73
		48	3.89
		49	4.08
		50	4.28
		51	4.50
		52	4.73
		53	4.98
		54	5.27
		55	5.62
		56	6.04
		57	6.54
		58	7.13
		59	7.83
		60	8.67
		61	9.67
		62	10.87
		63	12.33
		64	14.11
		65	16.29
		66	18.95
		67	22.19
		68	26.11
		69	30.83
		70	36.49
		71	43.25
		72	51.27
		73	60.73
		74	71.83
		75	84.78
		76	99.81
		77	117.18
		78	137.29
		79	160.55
		80	187.38
		81	218.23
		82	253.68
		83	294.33
		84	341.81
		85	396.81
		86	460.13
		87	532.68
		88	615.41
		89	709.33
		90	815.55
		91	935.29
		92	1069.73
		93	1219.13
		94	1384.73
		95	1566.83
		96	1766.83
		97	1986.23
		98	2326.43
		99	2700.03
		100	3119.53

„SZARVAS” vagy „KULCS” = JEGYGYEL

Csász. kir. szab. Déli vaspályatársaság. 1877/G. sz.
A cs. kir. szab. déli vaspályatársaság magyar vonalai számára az 1900., 1906. és 1908. évből szükséges papírmunkák, levélbontók és különböző iró-íróanyagok szállására névvel ezenel nyilvános pályázat hirdetik.

Az ajánlatok f. é. június hó 20. déli 12 óráig a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság titkárságánál megtekinthetők, hogy utána az anyagok készítéséről az általános és különleges feltételek, a választott bírósági rendtartás és az ajánlatok használandó szükségesi kimutatás, illetve árjegyzék fizet megköszönhető és a szükséges anyagok mintái is megtekinthetők.

Budapest, 1904. május hó 10-án.

CIRCUS BEKETOW

Pénteken este 1/2 8 órakor

Visszavonhatatlan utolsó fellépés: **A HALÁLUGRÁS** kerékpáron, véghezviszi a híres mesterkerékpáros **SCHNEIDER ALFRÉD**.
Uj! Először: A kitünő orosz dal- és táncos csoport **ALEXANDROS** 5 hölgy, 3 férfi, 1 fiú.
Uj!!! **BIKAVIADAL**. (Paródiák a híres munda után) olasz, majdnem valódi bikák és lovakkal és az ezen célra szerződött nagyon spanyol Banderillával. — Ezenkívül a nagy műsorok legjobb számai!

D. Fèvre-féle szódavízkesztő-gép,

melylyel bárki folyton, könnyen, legtisztább friss, egészséges és olcsó, kellemes itató-ital szódavizet, mesterséges ásványvizet bármilyen gyümölcsíz-gazdát, kefir (szénasas tej), sósas víz-keg teát (nyáron megbocshatetlen ital), pezsgőt, pezsgőlimonádát, spricort stb. készíthet. — A szénas vizet. A készülék egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendeltetik.

6	12	18	24	30
deciliter tartalommal				
6	8	10	12	14
forint.				

A készítéshez szükséges kitünő minőségű borkósavat, 500 grm. és szódabikarbonát 600 grm. tartalmazó csomag ára **1 Ft 170.**

E. THEISSIER Páris, a valódi Fèvre-féle szódavízgép készítője.
Egyedüli forrást Magyarországon **Kertész Tódor**, Budapest, IV., Kristóf-tér, kávéház és egyenként.
— Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

DER SAATEN- DÜNGER- UND FUTTERMARKT

Kiadó: **Dr. Th. Waage.**

Hivatalos közlönye a Németországi magkereskedők Egyesületének, továbbá a trágya-anyag és abrak-kereskedők egyesületének, úgyszintén az osztrák műtrágya-, abrak- és magkereskedők egyesületének.

Központi a gabona, vetőmagvak, műtrágya és abrakterm. részére. Leghatásos érdekeképviselet.

Eredeti tudósítások levelezőktől, minden ország főköltői és belföldi nagyobb városaiból. Kitünő cikkek a tudomány és a gyakorlat legnagyobb tekintélyeitől.

Térképek a vetések állásáról. — Műmelletek. Terjedelme évenként mintegy 1500 oldal.

— Megjelen hetenkint.

Népszerűbbé tette az említett szakmában működő minden kereskedőre és gyárosra, illetve nagytermelőre.

Előfizetési díj: negyedévre Németországra és Ausztria-Magyarországra névze 3 M. Külföldre 4 M.

Előfizetést felvez minden postai- és a kiadóhivatal. Berlin, S. W. 29.

A 22098. számú

„Fogyasztásmérő villamos áramkörök számára“

című 1900. augusztus 25-éről kelt magy. szabadalomra **vevők vagy engedményesek keresetnek**

Szives ajánlatok „W. H. 3700” jelige al. **Mosse Rudolf Bécs**, I., Seilerstätte 2. továbbít.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
férégyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánljuk

DR. KAJDACS
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyszer.

Tessék műtatvány-számot kérni!

Az ÚJ IDŐK-ből
Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: HERCZEG FERENC. Negyedévre 4 korona,

A MAGYAR LÁNYOK cz.
képes hetilapból fiatal leányok számára. Szerkesztő: TUTSEK ANNA. Negyedévre 3 korona.

Az ÉN UJSÁGOM-ból
Képes hetilap, gyermekek számára. Szerkesztő: PÓSA LAJOS. Negyedévre 2 korona.

**AZ ÚJ IDŐK ~ A MAGYAR LÁNYOK
AZ ÉN UJSÁGOM ~ KIADÓHIVATALA**
Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

A 18861. számú

„**Biztosíték kézi lőfegyverek számára**“ című, 1899. október 21-éről kelt magyar szabadalomra és a 20814. számú magyar pótszabadalomra

„**Biztosíték kézi lőfegyverek számára**“ című szabadalomhoz 1900. szeptember 20-áról keltező **vevők vagy engedményesek keresetnek**

Szives ajánlatokat „W. A. 3643” jelige al. **Mosse Rudolf, Bécs**, I., Seilerstätte 2. továbbít.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily **nemi betegségben szenvednek**
mint húgyúti és hólyagbajok, húgyveszékületek, vizelet zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bajokor bántalmak (syphilis) az ünfertőzés utóbaiként fellépő idegbajok, **kórnai férfierő elgyengülése**, bármily bókülsések stb. **löknei fertőzése**, mely bajok **alapos, gyors és gyökeres gyógyítására**, szigorúan tudományos és letkísmeretes **gyógymódjánál fogva** legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. főorvos országos hírű és legrégibb 30 éve fennálló rendelő-intézetét
Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyúti és hólyagbajok vizsgálata villamos húgyvesztők segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakzerű tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

Jótállás mellett
szállítunk val. francia, **óvszereket**, orvosiilag angol és amerikai csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tucatját gummi vagy hálóból. — **Női kórtanegység** (Meninga tanár szabadalmi) orvosi reptől mellett szolgálatk darabonként 2.50 ft. ~ **BIDET!!** ~ **BIDET!!**
Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 ft. Megbízhatóságukról és ártalmatlanságukról feltétlen garanciát vállalunk. **Cégünk a szakmában a legrégibb** (alakult 1868-ban) és így összerakottatottunk a külföldi gyároakkal a legrégibb. Árjegyzék zárt borítékban ügyv. **POLITZER MÓR** és **EIA** es. és kir. kizárólagosan szabadalmazott orvosi készreszerek **BUDAPESTEN, V. 9. kerület, Deák Ferenő-utca 10. szám.**

KISS szerencséseje NAGY!

A XIV. sorsjáték II. osztályának húzása június 15. és 16-án.

Ezen osztályban vevőinknek a következő nyeremények jutottak:

1000 korona az 50704 számra	1000 „ „ 89197 „
500 korona az 520 számra	500 korona a 30952 számra
500 „ „ 4222 „	500 „ „ 40886 „
300 korona a 13274 számra	300 korona az 57589 számra
300 „ „ 16648 „	300 „ a 72955 „
300 „ „ 17907 „	300 „ „ 80086 „
300 „ „ 19767 „	300 „ „ 91533 „
300 „ „ 29341 „	300 „ „ 92579 „
300 „ „ 39206 „	300 „ „ 97804 „
300 „ „ 54708 „	300 „ „ 102880 „

50 koronát a következő számokra:

408	12702	21945	29576	40679	56363	62083	75527	85494	89982	94984	102290
414	13166	21957	30639	40688	56628	62677	76487	85661	90000	95116	102296
479	13261	21977	30643	40698	56806	62685	78227	85662	90419	95120	102298
513	13264	22202	30729	41589	56812	62688	78314	85669	90432	96055	102589
635	13284	22234	30747	44711	57219	63483	78453	86308	90527	96827	102702
640	13353	22241	30776	45598	57513	64579	78462	88316	90702	97162	102717
710	13602	23127	30784	46797	57542	64624	79162	86325	90729	97727	102776
742	13692	23143	30788	46907	58110	66167	79162	86340	90731	97743	102798
745	13695	24757	30792	46936	58117	67308	79303	86351	90748	98839	102806
746	14712	24786	30889	47564	58517	67337	79320	86370	90754	98846	102818
2327	15252	26347	30913	47575	58571	67616	79324	86708	90779	99079	102857
3362	15276	26592	30936	47676	58592	67647	79340	86748	90875	99637	102936
3371	16517	26600	30943	48140	60094	67686	80207	87024	91314	99661	102951
4205	16886	26612	31697	48705	60109	68018	80228	87026	91317	100107	103048
4215	18605	27977	32064	48706	60114	68022	80234	87536	91336	100115	103076
4225	18610	27985	34918	49957	60118	68737	80236	87766	91504	100135	103067
5203	18625	29128	37759	50628	60130	68738	80857	88018	91785	100145	103188
6444	19115	29134	37776	50639	60135	68822	80865	88041	91795	100239	107663
6448	19119	29143	39409	51192	60140	70037	80868	88104	91911	100244	107668
7792	20187	29147	39437	51214	60716	70039	80874	88124	91937	100279	107687
7827	20195	29189	39480	51239	60718	70072	82139	88127	91946	100812	108008
8103	20573	29355	39489	51494	60726	70491	82959	88128	92312	100880	108045
8122	21374	29360	39557	51409	61359	70495	82970	88161	92314	102143	108046
8142	21386	29361	39567	54419	61423	71110	84001	89198	93347	102171	108061
8369	21521	29377	39589	54420	61557	71813	84009	89199	93384	102209	108120
8376	21635	29400	39738	54424	61726	72951	84203	89603	93652	102222	108907
10032	21816	29466	39751	54430	61730	73078	84208	89906	93671	102235	108955
10039	31826	29492	39752	54709	61745	73379	84230	89917	94227	102267	109460
10041	21843	29499	40626	56051	62063	73397	84237	89929	94236	102272	
11947	21942	29568	40658	56088							

A kihuzott sorsjegyek pénztárainknál **AZONNAL** ki lesznek fizetve. A ki nem huzott sorsjegyeket a 3-ik osztályhoz kérjük idejekorán megújítani.

Megújítási ára a III. osztályu sorsjegyeknek:

Egy egész sorsjegy 32 kor.	Egy negyed sorsjegy 8 kor.
Egy fél sorsjegy 16 kor.	Egy nyolcad sorsjegy 4 kor.

A 3-ik osztályt beleértve eldöntésre jut még:

47,000 nyeremény összesen: 13.668,000 kor.
A III. osztály húzása ez évi július hó 12, 13 és 14-én lesz.

Eredeti vételsorsjegyeket gazdag számlaválasztékban ajánljuk a III. osztályhoz szerencsesikérletre **eredeti hivatalos árakon.**
Kinek még eddig nincsen sorsjegye a XIV. osztályorszájalekhoz, az ne mulassza el, egy **eredeti sorsjegyet** a III. osztályhoz **Kissnél** venni, mert

KISS szerencséseje NAGY
Kiss Károly és Tsa

a magy. kir. szab. osztályorszájatek főelárusító-helye
Budapest, VII., Erzsébet-körut 19. sz. Telefon 436.

FIÓKOK:
Ferenciek-tere 3. szám. Andrassy-ut 92. szám.
TELEFON 20-25. TELEFON 81-50.

Minden sző egyeztet beiktatása nonpareille betűkből 4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fill. A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII., Keresepi-ut 25. sz. Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39. Kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Levelőzés.

Kamézia. Távol voltam egy darabig s csak most kaptam kedves sorait. Kérem tudatni, hogy írhatok a fenti címen, vagy talán feljött Pestre. Üdvözlét. 1752

Breáry. levele van a főközlőbe. 1972

Csinos fiatalember. hülyg ismeretséget keres, kívül szabadidőre tölthető. "Kedélyes" jellege miatt a főközlő továbbt levelet. 1879

Kedélyes egyedülálló özvegy. gyermektelen, kath. vallás, zeneben jártas, magyar származású 25 éves, elegáns megjelenésű, 375,000 korona készpénzzel, akinek az angolországi élet nincs tetszésre férhezmenne egy neves jövedelmi gavalérhoz. Levelek angol, vagy német nyelven kérhetők. Diskréció: névtelen levelekre nem felelek. "Ceci W. ni Soudhendon-Sea" Eastwick 8. Angolország. 20804

Kék nyakakendős urleány. ki kedden délután villamos Dunaparton Váci-körúti kísérem, kérem, küldjéte főpóste restanté "London", hogy ismerkedés hogyan lehetősége.

Megismerkedés. óhajt, idősebb urali házasság céljából, 44 éves kor. kath. gyermektelen intelligens özvegy 39000 korona hozományával. Teljes című levelet "Jóddik" jelleggel a kiadóhivattal továbbít. 20832

Kitűnő utitárs. Egy tisztességes vidéki hülyg örömmel vállalkozna utra, a lapba kérem felhasználni "Első próbá" jellegre. 512

Kitűnő utitárs. Egy 18 éves barba néven ajánlat elfogadja írnia "Jó" jellegre e lapba. 511

Barna és. Levél várja poste restante. 1726

Mim. Levele van. 1972

Ismeretségi körök. Milyen miatt, vasárnapi kirándulásra szorakozás céljából három intelligens fiatal ember ismeretségi körébe jellege "E, Te, Ó" a főközlőbe továbbít. 1726

Betöltendő állások.

Működés. ki alaposan érti a takarítást és jó bizonyítványokkal bír, azonnal felvételt. Cím: Kigyó-utca 5. sz. I. em. ajtó 2. 4955

Egy urasági leány. ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, jó bizonyítványokat tud felmutatni, takarítást és szervezést is nagyon ért. jó fizetés és jó mellettekeresettel azonnal felvételt. Cím a kiadóhivattal. 4954

Cipész tanone. ellátással felvételt. Petefürdő-utca 25. sz. Guttmund Henrik. 1413

Működés leány. főzni tud, azonnal felvételt. Keresepi bazár udvarban. Kávémérésben értesítet. 1400

Fiatal. fűszersegéd felvételt. Ó-utca 11. Ferencz József. 1391

Női gyermekruhavarrók. készítői, bélyegzők, tanonok, legnagyobb fizetéssel felvételt. Ehrenreich, Király-utca 17. 1385

Viechämester. felvételt 15-re. Erzsébet-körút 6. 1361

Női gyermekruhavarrók. készítői, bélyegzők, tanonok, legnagyobb fizetéssel felvételt. Ehrenreich Paula. Király-utca 17. szám. 1455

Úgyes. alj és értékaváró. jó fizetéssel felvételt. Szentkirályi-utca 22. sz. 11. 1973

Működés. doktor híshos keresek. Csangery-utca 78. l. em. 11. 1371

Álláskeresőknek

ingylen külföldi vidékre az Országos Pályázati Közlöny mutatóványzással, mely az országban betöltendő valamennyi szakmabeli állást teljes címeikkel közli. Megjelenik minden harmadik nap. Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 9. 10206

Gyermekruhák és fémruhávártóknak állandó foglalkozást nyervehetnek. Gyermekruhák-üzletben Király-utca 84. 1363

Jobb mindenes főzőnk kis családhoz felvételt bír megegyezés után. Rottenbiller-ú. 15. III. 25. 1329

Tanonc felvételt, ki borkészletben volt előnyben részesül. Engel Gyula borkereskedése, Gyár-utca 42/b. 1338

Szabónó házhöz felvételt. Nagymező-utca 14. II. udvar 24. 587b

Fűszerüzletbe kerestetik jó házból tanuló. Kopelc Henrik, Hajós-utca. 1441

Tanonc felvételt Guttman szabóműhelyben jó ellátás sok borralval Erzsébet-körút 6. 1417

Kitűnő helyszerező íróba 500 koronával tartás kerestetik, 2000 kor. jövedelem biztosítva. József-körút 86. udvarban. Martinovics. 1496

Úgyes ügynéknő délután pedig ledit dolgát végző netessel kerestetik Lipót-körút 23. 1492

Mindenest keresek, ki jól tud főzni. Sorok-sári-utca 17. I. S. 8259

Márpitos segéd szerény igényű azonnali felvételre kerestik. Cím: Muzzeum-k. 18. a főközlőbe. 1970

Fiatal fűszeres segéd felvételt Ó-utca 11. Ferencz József 1486

Pincérügynek gyakorolt, ügyes ismeretséggel, kerestetik. József-körút 36. udvarban. Martinovics. 1497

Baleset és biztosítási. Kereskedő, hivatalnok és mindenemű más alkalmazottak elsőrendű biztosító társaság által, mint csendes közvelőtök magns javadalmazással szövetségben ajánlatokat kérünk "Titokban" felvételre e lap kiadóhivattal. 10184

New idős gazdászony kerestetik, ki a legújomabb francia és magyar főzésben kúrákatban tökéletes. Teljezés, konyha és kamarához tartozó köteleességekben gyakorolt. Hestése 50 korona, megelégedésért 60 korona. Leveleiben felvilágosítást ad Thérèse, Ugra, Bihar-megyé. 20827

Egy nyugugalomba vonult tisztviselő. katona tiszt, vagy csendőr, kinek nagyon szép, hibátlan, és gyors magyar és német írása van, a magyar és német nyelvet jól beszéli. egy fővárosi íródnak ajánlatot alkalmazzat 47. Cím sz. A. betűk alatt a főközlőbe továbbít. 3250

Keresek künyvelő, levelező délutáni vagy esti órákra. Steiner Károly bók-kereskedő, Lónyay-utca 2. szám. 1529

Csinos szobalányt és dadát keresek Schmidt tanár. Aradi-utca 10. Jelentkezni 10 órákor. 1526

Mindenes leány, 15-16 éves, 6 forintért felvételt. Or-n. 2. kávétermés. 1528

Polgári iskolát végzett hu jó fizetéssel felvételt kitűnő szobalány Hedvig Sándorné, Dohány-utca 12. 5904

Fűszerüzletbe tanuló felvételt. Wachs Ignác, Szerencsen-utca 23. 510

Szakácsnék, szobalányok mindenes keresettek. Kögl István, Ferenc-körút 44. 1522

Bádógos tanone fizetéssel felvételt. Dentcs, Nagymező-u. 5. 1845

Mindenes ki jól főzni tud felvételt. Teréz-körút 80. szám. Tösdé. 1323

Úgyes közleány azonnal felvételt. Király-ú. 99. I. 7. 1377

Működés, tanulókereső arany-, ezüst- és selyem-bízüszet felvételt. Herz Ena, Deák-utca 17. 1376

Női ruha. gyermekruhavarrónó 60 koronával illetés kívül is foglalkoztatnak. Ehrenreich Paula. Király-utca 17. szám. 1455

Úgyes. alj és értékaváró. jó fizetéssel felvételt. Szentkirályi-utca 22. sz. 11. 1973

Működés. doktor híshos keresek. Csangery-utca 78. l. em. 11. 1371

Állást keresők.

A legserényebb feltételek mellett, állást v. foglalkozást keres, egy a gazdaság összes terén 20 év óta. szakkavartott gazdaság. Cím: Hartmann Dezső, Vasvári Pál-utca 9. ajtó 9. 4941

Kitűnő szép írású kisasszony szerény igények mellett könyvelőnő, vagy penztárnónő állást keres. Levelet. Szorgalmas is jelleg alatt a kiadóhiv. 4936

Kérfi szabó elfogad mérték szerinti rendeléseket és javításokat jutányos árban. Kosztelnik Lajos, Ferenc-körút 16. 1507

Fiatal házaspár, bádógos szerelő házban emelked. Hernád-utca 32. I. emelet 15. 1506

Írásbeli munkát olesón vállalok lakáson. Sziv-utca 28. III. 15. 1527

Fiatal főzőné ajánlkozik. Bejárkok, cím VII. Pillaúgy-utca 12. A. J. 1521

Kereskedelmint végzett gép és gyorsírást tudó leány. Iródi alkalmazzat keres kereséget igénylő. Sörk Ilonka. VII. Baross-u. 120. I. 11. 1726

Úgyes szabónó rendkívül olesón vállal minden munkát házon kívül. Kesztő-nők, báirtók, és a legutolsó dívat szerinti. Átalakításokra, valamint gyermekruhák készítésére is vállalkozik. Cím: Üvedlererde, VII., Rottenbiller-utca 1. f. 3. 4921

Márpitos-segéd házhöz ajánlkozik. Váradi, Futó-utca 27. 5885

Fodrászú rendkívül ügyes, ismeretséggel hiányában ezután ajánlkozik. Özv. Waldné, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 1492

Vas-és fűszeres-segéd, vidéki, 19 éves, kereséget, azonnali belépésre ajánlkozik. Baross-u. 47. f. sz. 12. Orvos. 1357

Házfelügyelőnek ajánlkozik fiatal házias önlátó biztosság és szerelő. Kivánarta biztosság, ügynéköt djánatnak. Tiszké, Bezeredy-ú. 8. J. 20. 3250

Compotoirista állást keres szerény igényű fiatalember. Kis, VII. Rombach-u. 6. II. 20. 1840

Fiatal kertész állást keres, esetleg villába is szakmáját alaposan érti. Cím: VII. Rombach-u. 6. II. 20. Szalay. 1849

Festővendékek templom- vagy szobafestésben, ornamentális és figurális festésre vagy tervszerűen ajánlkozik, gyakorlatilag teljesen kiképzett vagyok. Cím: Festővendékek, Baross-utca 47. sz. földsz. 12. 1418

Jobb családból való 2 éves németkupa, szobalány vagy háztartó állást keres. VI., Szondi-utca 34. ajtó 9. 1434

Tisztességes fiatalember bármily állást elfogad. Erzsébet-körút 17. Tegyel. 1501

Fiatal borbélysegéd urasági inasnak ajánlkozik. Hunyad-ú. 27. ajtó 12. 5903

Úgyes szabónó a nyár folyamánra helyet keres tisztességes családnak. Cím: Held Róza, Zöldfalu-utca 33. II. 18. 1498

Kárpitos és díszítő ajánlkozik házhöz dolgozni. Munkás-u. 9. I. 10. 1498

Oktatás. Joghallgató tanítványokat elfogad, esetleg vidékre nevelőnek ajánlkozik R. V. Kisváros-utca 4. f. 5. 1466

Hátrappóiskolai felvételt vizsgálatra előkészít eredményesen. Értékesített fiatalember. Szabó, Váci-utca 81. 1348

Párisból idelepedett fiatalember tanít franciát és festészetet együttesen. Jellege "Artiste" 1485

Házak, telkek. Budaén Csallógyán-utca, 175 négyszögű telék és ház eladó. Bővebbet a főközlőben. 1477

Földszintes házamat, jutányos feltételekkel eladom, Bővebbet VIII., Futó-utca 4. sz. 20299

Egy villa

Révfüllőpán 3 szoba, konyha, veranda, fűdő lakábnál a nyári szezonra kiadó. Szép árnyas dík-fák kertje és kútja költöve. Bővebbet dr. Házaz 2-nb nyugyegyetni tudáné. Révfüllő Zala-megyé. 20331

Telkek. Pehérvári-utca 3800 sz. mellette 4600, a Istenföldi állomás közelében 6500 négyszögű, eladók. Bővebbet Keresepi-ut. 30. I. 1. 20326

Eladó telkek. Ó-Buda Törblyeház 1000 négyszögű felső gyűléstől kerttel azonnal eladó. Váci-utca 83. Mileta György. 4957

Parasztház a fővárostól főútrányra a népes tisztviselőknél jutányos eladó. Tulajdonos Sáriány István. Budapest, V., Mátyos-utca 16. 10194

10 holdas telkek, (betelek, szántó, kaszáló, szőlőföld) előnyös feltételekkel vehetők. Társdör. Gausz Sándor, Kálvoss-utca 16. 10200

Birtokeladás! Tiszavölgyben Szokolokhoz 11 kilométer távolságra 430 holdas jó birtok eladó. Érkezetheti Gerő Lőrincsel Szokolok, ügynéköt kizárva. 10183

Üzletek. Zöldszögűzet. huszöt éves fondatú nagy forgalomban, család megelhetésére jóvalde biztosítja, nagyobb vállalkozás miatt eladó. Bővebbet, Erusztiné VI. Hársfa-utca 31. 1492

Borozó, söröző, Liptóváros legforgalmasabb helyén naponta 4/5 hektó sör, ugyanannyi bor fogyasztatik, fényes berendezéssel, 300 forintért megkapható. Fővárosi föld. Mihalovics, Wesselényi-utca 47. 9012

Szatócésűzet a Ferencvárosban, 3 emeletes ház, hol 55 lakó állandan lakik és az üzletnek kiterjedt vevőkör van, sör, bor és erős pálinka fogyasztással, bebizonyított 42.000 kor. évi forgalom, penztárnoki állás elfoglalására miatt azonnal, vagy megelapodásra, ügynéköt kizárásal eladó. Cím a főközlőben. Muzzeum-körút 18. 3255

Dohánytűszel helyiség, főváros legelső és legnépesebb főútrán, konyha, kádbizós lakással, elegáns berendezéssel, mely eddig 8600 koronát fizetett jövedelméért, áttalám jutányosan átadó. Nagy Jákó, Csenger-utca 30. 5902

Pénz. Pénzkölcsönöt minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

300.000 korona kölcsön kiadatik olesó kamattal minden hitelképes egyének, kinek kölcsönre van szükségé forduljon bizalommal Király József pénztárnoki iródájához Budapest. Erzsébet-körút 5. f. sz. 7. hol helybeliek azonnal, vidékiek esetleges egyzeri leváltás után a kért kölcsön folyósíttatik. Válaszbélyeg. 9002

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

300.000 korona kölcsön kiadatik olesó kamattal minden hitelképes egyének, kinek kölcsönre van szükségé forduljon bizalommal Király József pénztárnoki iródájához Budapest. Erzsébet-körút 5. f. sz. 7. hol helybeliek azonnal, vidékiek esetleges egyzeri leváltás után a kért kölcsön folyósíttatik. Válaszbélyeg. 9002

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel, azokat kiserlelem 4%-ra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert haszok egy kislet is hitelképes, a kölcsönök, azok is kiserles-járak el ügyben. Németh István, törvényhatóságilag engedélyezett ingatlanok pénzügyi forgalmi banképviselete Budapest. Szigetvári-utca 24. (Válaszbélyeg esztalodás.) 9005

Közpénzkölcsön minden irányban utalagos díjazással minden hitelképes egyéneknek, állami, megyei, városi tisztviselőknél fizetés-és nyugdíjteljesítésközre 10-25 évi visszatérítés nélkül, legelőbb esetben kezes nélkül eszupán költségre 6%-os kamattal. Továbbá minden hitelképes egyéneknek 300 koronától feljebb, 4 korona havi törlesztéses. Készlettel, földkel, házakra, telkekre. Kinek birtokait drága kamattal kölcsön terhel